राप्ती नगरपालिका

क्षमता विकास योजना

(२०७९/०८० – २०८१/०८२)

Capacity Development Plan

(2079/080 - 2081/082)

राप्ती नगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

चितवन

बागमति प्रदेश, नेपाल

२०७९

राप्ती नगरपालिका
क्षमता विकास योजना
Capacity Development Plan

राप्ती नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

चितवन

बागमती प्रदेश, नेपाल

फोन नं: ०५-०५६५५००१५

ईमेल: contact@raptimun.gov.np

प्राविधिक सहयोग :	प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरीषदको कार्यालय, प्रदेश सुशासन केन्द्र, जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल
प्रामर्शदाताः	आर.आई.एम.सी. - ईकोकोड नेपाल -जिईएस, जे.भि. गौमुखी ईन्जिनियरीङ्ग सर्भिसेस् प्रा. लि. सानेपा - २, ललितपुर, नेपाल फोन नं: ०१ -५९०५००५ र ९८०११०४४४५ ईमेलः gaumukhiengineering@gmail.com

असार २०७९

विषय सुचि

विषय शीर्षक	पाना नं.
परिच्छेद :१- परिचय	
१.१ पृष्ठभुमी	१
१.२ राप्तीनगरपालिकाकोसंक्षिप्त परिचय	२
१.३ क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता र औचित्य	३
१.४ क्षमता विकास योजना तर्जुमा विधी र प्रकृया	४
१.५क्षमता विकास योजनाका सिमाहरु	५
१.६ कार्यकारी सारांश	६-७
परिच्छेद :२ नगरपालिकाको क्षमता विकास नीति तथा कार्यनीती	
२.१ क्षमता विकासका लागिराप्तीनगरपालिकाले अंगिकार गरेका नीतिहरु	८
२.३क्षमता विकासका लागि विगत तीन वर्षमा गरेको वजेट विनियोजन	९
२.४ क्षमता विकाका लागि संचालित कार्यक्रमहरु	१०
परिच्छेद :३ नगरपालिकाको विद्यमान मानव तथा संस्थागत अवस्था	
३.१ राप्तीनगरपालिकाको विद्यमान मानव संसाधनको अवस्था	१०
३.२ राप्तीनगरपालिकाको संस्थागत विकासको अवस्था	११-१२
३.३ राप्तीनगरपालिकाको कार्यालय पुर्वाधार तथा कार्यालय उपकरणको अवस्था	१२
३.४ राप्तीनगरपालिकाको विद्यमान अवस्था र अपेक्षित अवस्था वीचको अन्तराल	१३
परिच्छेद : ४ नगरपालिकाको क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य तथा उद्येश्य	
४.१ राप्तीनगरपालिकाको क्षमता विका योजनाको लक्ष्य	१४-१६
४.२ राप्तीनगरपालिकाको क्षमता विकास योजनाको उद्येश्य	१७
४.३राप्तीनगरपालिकाको क्षमता विकास योजनाको अपेक्षित नतिजाहरु	१८
परिच्छेद : ५ नगरपालिकाको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण	
५.१ जनप्रतिनिधि स्तर	१९
५.२ समिति तथा उप समिति गठन,परिचालन र कृयाशिलता	२०-२१
५.३ कर्मचारी स्तर	२२-२४
५.४ विषय क्षेत्र अनुसार संस्थागत स्वमुल्यांकनमा कमजोर देखिएका क्षेत्रहरुको विश्लेषण	२५-२९
५.५ संविधान प्रदत्त अधिकार र कार्यसम्पादन अवस्थाको संक्षिप्त विश्लेषण	३०
परिच्छेद : ६ नगरपालिकाको क्षमता विकास योजनाका प्राथमिकताहरु	
६.१ जनप्रतिनिधि स्तर	३१
६.२ समिति तथा उप समिति	३२
६.३ महाशाखा,शाखा, उपशाखा तथा ईकाइ	३२
६.४कर्मचारी स्तर	३३
परिच्छेद : ७नगरपालिकाको त्रीवर्षिय क्षता विकास योजना (लक्ष्य , नतिजा र श्रोत)	
७.१ राप्तीनगरपालिकाको क्षमता विकास नीति	३४
७.२ जनप्रतिनिधिहरुका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु	३५
७.३ कर्मचारीहरुका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु	३६-३७
७.४ संविधान प्रदत्त अधिकारको कार्यान्वयनका लागिप्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु	३८-३९
परिच्छेद : ८ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन	
८.१ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन जिम्मेवारी तालिका	४०
परिच्छेद : ९ अनुगमन तथा मुल्यांकन	
९.१ क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मुंल्यांकन प्रकृया र जिम्मेवारी	४१-४२
९.२ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन वाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफल	४३-४४
परिच्छेद : १० अनुसुचिहरु	

सारंश शब्दको पुर्ण रुपः

CBS	=	Central Bureau of Statistics
NPSAS	=	Nepal Public Sector Accounting Standards
SuTRA	=	Sub-national Treasury Regulatory Application
आ.व.	=	आर्थिक वर्ष
कि.मि.	=	किलोमिटर
गा.बि.स.	=	गाउँ विकास समिति
गा.पा.	=	नगरपालिका
प्र.अ.	=	प्रधानाध्यापक
अ.बा.क.स.	=	अवशर, बाधा/चुनौती, कमजोरी र सवल
गै.स.स.=	गैरसरकारी संस्था	
मि.	=	मिटर
वि.सं.	=	विक्रम सम्वत
रु.	=	नेपाली रुपैयाँ

परिच्छेद : १ - परिचय

१.१ पृष्ठभुमी

नेपालको संविधान २०७२ ले संघीय गणतन्त्र नेपालमा संघीय, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको सरकारको ब्यवस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार नागरिकको निकटमा रहेर संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले तोकेका अधिकारहरुको प्रयोग गर्दै स्थानीय जनतालाई छिटो, छरितो, सरल, पारदर्शी र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरी लोकतन्त्रका लाभहरुलाई नागरिकहरुमा प्रत्याभूत गराउने गहन जिम्मेवारी लिएको सरकार हो । राष्ट्रिय योजनाले लिएको लक्ष्य तथा राष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरुको कार्यान्वयन गर्दै सुखी र सम्बृद्ध नेपाल निर्माण गर्न र सामाजिक न्याय स्थापित गरी समतामूलक समाज निर्माण गर्ने अभिभारा भएको स्थानीय सरकारले आफ्नो कार्य सम्पादन स्तरमा सुधार गर्दै सेवा प्रवाहलाई अझ प्रभावकारी र जनमूखि बनाउनु आजको प्रमुख आबश्यकता रहेको देखिन्छ ।

हाल स्थानीय सरकारहरुले नेपालको संबिधान-२०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन- २०७४ र बिभिन्न राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरु र राष्ट्रिय तथा स्थानीय योजनाको आधारमा सम्पादन गर्नु पर्ने नियमित कार्यहरु सम्पादन स्तर र अबसथाको अध्ययनबाट स्थानीय तहमा कार्यरत जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको **व्यक्तिगत क्षमता** (ज्ञान, सीप, दक्षता, प्रवृत्ति), **संस्थागत क्षमता** र **विधि/प्रणालीगत क्षमता**मा विकास गर्दै जानुपर्ने देखिएको छ । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्याँकन र वित्तीय सुशासन जोखिम स्वमूल्याँकनको नतिजाबाट यसको थप पुष्टि भएको छ ।

स्थानीय तहहरुको समग्र क्षमताको उपरोक्त अबस्थालाई संबोधन गर्ने गरि, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको नगर/नगरपालिकामाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ को आधारमा यस राप्ती नगरपालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको **व्यक्तिगत क्षमता** (ज्ञान, सीप, दक्षता, प्रवृत्ति), **संस्थागत क्षमता** र **विधि/प्रणालीगत क्षमता**को लेखाजोखा गरी बर्तमान अबस्थाको जगमा टेकेर अगामी तीन वर्षका लागि तत् तत् विषय क्षेत्र, कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको **व्यक्तिगत विकास**, **संस्थागत विकास** र **विधि/प्रणालीको विकास**को साथै संस्थागत क्षमता स्वमूल्याँकन र वित्तीय सुशासन जोखिम स्वमूल्याँकनबाट कमजोर देखिएका सूचकहरुको क्षेत्रमा समेत क्रमशः सुधार गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनका लागि यो राप्ती नगरपालिकाको **क्षमता विकास योजना** तर्जुमा गर्न लागिएको हो ।

यो क्षमता विकास योजना निर्माणको क्रममा आपूर्ति (Supply Driven)तथा मागमा (Demand Driven)आधारित क्षमता विकासको अवधारणा अबलम्बन गरिएको छ । राप्ती नगरपालिकाले आफ्ना नागरिकहरुलाई प्रबाह गर्ने सार्वजनिक सेवा तथा सुविधाहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन नगरपालिकाको क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु लक्षित रहेका छन् भने मागमा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू नगरपालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुको क्षमताको अन्तराललाई सम्बोधन गर्न तर्फ केन्द्रित रहेका छन् ।

१.२ राप्ती नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

संघीय गणतन्त्र नेपालको प्रशासनिक पुनरसंरचना पछि राप्ती नगरपालिका बागमती प्रदेश अन्तरगत, चितवन जिल्लाको सुदुर पूर्वी क्षेत्रमा अबस्थित छ । जिल्लाको उत्तर दक्षिण तर्फ लम्कीएको यस नगरपालिकाले उच्च पहाडी क्षेत्र देखि राप्ती नदीले बनाएको होचो समथर भूभाग समेत समेटेर बनेको छ । राप्ती नगरपालिका प्राकृतिक सम्पदा र सौन्दर्यले भरिएको मनोरम समथर भूमि, कृषि र पर्यटनको केन्द्रको रुपमा स्थापित, पुरातात्विक र ऐतिहासिक महत्व रहेको, सांस्कृतिक गौरवको विविध संभावना बोकेको नगरपालिका हो । कृषि उपजहरुको उर्बर भुमिको रुपमा राप्ती नगरपालिकालाई लिईने गरिन्छ । भौगोलिक रुपमा यस नगरपालिकाको पूर्वमा मकवानपुर जिल्ला संग जोडिएको लोथर खोला, उत्तरमा घादिङ जिल्ला संग जोडिएको कमिनचुली कान्दा र सार्लिङ्ग जस्ता लेकहरु, दक्षिणमा राप्ती नदि चितवन राष्ट्रिय निकुन्ज भारतसग जोडिएको छ । पश्चिममा खैरहानी र कालिका नगरपालिकासंग जोडिएको छ । यसको कुल क्षेत्रफल २१२.३१ बर्ग किलोमिटर रहेको छ । राज्यको पुनरसंरचना पश्चात साविकका पिप्ले, भण्डारा, बिरेन्द्रनगर, लोथर र कोराक गा.वि.स हरुलाई मिलाई राप्ती नगरपालिका बनेको हो । हाल यस नगरपालिकामा १३ वटा वडाहरु कायम गरीएको छ ।

१.२.१ भौगोलिक अवस्था, क्षेत्रफल एवं प्रशासनिक विभाजन

भौगोलिक अवस्थीतीको रुपमा हेर्दा राप्ती नगरपालिका भित्री मधेशमा पदर्छ । तर यस नगरपालिका उतर दक्षिण फैलिएको हुर्दा तराईको समथर फाट देखि उच्च पाहाडी क्षेत्र समेत समेटेको छ । भौगोलिक रुपमा यस नगरपालिकाको पूर्वमा मकवानपुर जिल्ला संग जोडिएको लोथर खोला, उत्तरमा घादिङ जिल्ला संग जोडिएको कमिनचुली कान्दा सार्लिङ्ग जस्ता लेकहरु, दक्षिणमा राप्ती नदि चितवन राष्ट्रिय निकुन्ज भारतसग जोडिएको छ र पश्चिमम। खैरहानी र कालिका नगरपालिकासंग जोडिएका छ । यस नगरपालिका समुन्द्री सतह वाट २०८.१७८ देखि १९०६.८२९२ मिटर सम्मको उचाईमा रहेको यस राप्ती नगरपालिकामा पाहाडमा लालीगुरास फुल्ने देखि तराईमा नरिबेल फल्ने जस्ता जैविक, विविधता, प्राकृतिक स्रोत तथा पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण रहेको छ ।

१.२.२ जनसंख्या बनौट

राप्ती नगरपालिकाले सम्पन्न गरेको, घरधुरी सर्भेक्षण २०७५ अनुसार राप्ती नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ६४८२० रहेको छ । जसमा पुरुष ३३५४२ (५१.७५) महिला ३१२७८ (४८.२५) प्रतिशत छ । वडा अनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ७ मा ६,९४३ जना रहेको छ । भने सबैभन्दा कम वडा नं. १२ मा २,८१८ रहेको छ । हालको औसत घरपरिवारको आकार ५.१७ र लैंगिक अनुपात (पुरुष र महिला) १: १.०७४ रहेको छ । नगरपालिकामा कुल जनसंख्याको २३.५९ प्रतिशत ब्राम्हण, १८.५१ प्रतिशत तामाङ, १६.७६ प्रतिशत चेपाङ्ग, ८.०७ प्रतिशत दलित, ७.९९ प्रतिशत क्षेत्री, रहेका छन । थारु, मगर, नेवार, राई र गुरुङ्ग कमश ५.६३, ५.०५, ४.५, ४.३ र २.५५ प्रतिशत रहेका छन् ।

१.२.३ आर्थिक तथा सामाजिक विकासको अवस्था

राप्ती नगरपालिकाको आंथिक तथा सामाजिक विकासको विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकामा आर्थिक रुपले सक्रिय जनसंख्या (१५ बर्ष भन्दा माथि र ५९ बर्ष सम्म उमेर समुहमा) ६५.६६ प्रतिशत रहेको छ । पेशागत रुपमा कृषि तथा पशुपालन, बैदेशिक रोजगार, जागिर, ज्याला मज्दुरी, व्यापार व्यवसाय र अन्य पेशामा आश्रित जनसंख्याको प्रतिशत क्रमश : १६.९, ७.९२, ६.१५, ५.२.८, २.४ र ४.५६ प्रतिशत रहेको छ । यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र १० वटा वाणिज्य बैंकहरुले सेवा प्रदान गर्दै आएका छन् । ७ वटा लघुवित्त वैंक र ४५ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेका छन् । यस नगरपालिका क्षत्रमा २ वटा क्याम्पस र सामुदायिक र संस्थागत गरी ६० वटा विद्यालयहरु संचालनमा रहेका छन् । स्वास्थ्य संस्थाको हकमा १ वटा अस्पताल र ७ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेका छन् ।

१.३ क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता र औचित्य

ज्ञान, सीप सृजनात्मकता, सकरात्मक धारणा, ब्यबहार र प्रतिभा सहितको मानबनै जनशक्ति हो । मानव संसाधनका रुपमा चिनिने जनशक्ति केवल जनशक्ती मात्र नभई बिभिन्न संसाधनहरुको परिचालनकर्ता पनि हो । संगठनमा अन्य साधनहरु निर्जीब हुन्छन, यिनै निर्जिब साधनहरुलाई सजीबताका साथ परिचालन गरि संगठनको लक्ष प्राप्तिमा विद्यमान मानब संसाधनको महत्वपुर्ण भुमिका रहेको तथ्य हामी सबैमा विदित नै छ । कुनै एउटा संस्था वा संगठन क्षमतावान हुनको लागि तहाँ मानबसंसाधनको साथै संस्थागत संरचना र बिधि/प्रणालीहरु पनि अपेक्षित हुनुपर्दछ । एउटा संस्था वा संगठनको स्थापना भएसंगै पुर्ण क्षमतावान हुन सक्दैन, समयक्रमसंगै बिद्यमान क्षमतामा विकास गर्दै जानुपर्दछ । अपेक्षित क्षमतामा पुग्नको लागि विद्यमान क्षमता र अपेक्षित क्षमता बिचको अन्तराल (GAP)पहिचान हुनुपर्दछ र सो क्षमता अन्तराल (GAP)परिपुर्ति गरि अपेक्षित क्षमता हासिल गर्नका लागि निश्चित अबिधिको क्षमता विकास योजना निर्माण र त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको आबश्यकता पर्दछ ।

यस राप्ती नगरपालिकालाई स्थानीय सरकारको रुपमा संविधान र ऐनद्वार प्रदत्त अधिकार भित्र रहेर स्थानीय स्तरमा आबश्यकता बमोजिमको नीति, योजना तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माण, आर्थिक तथा सामाजिक विकास, खर्चको मितब्ययीता तथा पारदर्शिता, नागरिक प्रति उत्तरदायी र जवाफदेहि साशन प्रणालीको स्थापना र विकासको लागि यस नगरपालिकाको क्षमता विकास गर्नुपर्ने क्षत्रहरुको विश्लेषण र पहिचान गरि तद्अनुरुपका त्रिबर्षीय क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुको तर्जुमा र प्रभावकारी कार्यान्वयन गरि उपरोक्त कार्य जिम्मेवारीहरु कुशलतापुर्वक सम्पादन गर्न सक्षम बनाउनको लागि यस नगरपालिकाको समग्र क्षमता विकास योजना निर्माण गर्नु आफैमा औचित्यपुर्ण ठहर्दछ ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको संस्थागत स्वमुल्यांकन कार्यबिधि अनुसार स्थानीय तहको स्वमुल्यांकन भई कमजोर देखिएका कार्य क्षेत्रहरुमा सुधार गर्दै लैजान स्थानीय तहको विद्यमान क्षमताको क्रमिक विकासमा उचित सहयोग गर्न आबश्यक देखिएको छ ।

नेपालमा संघीय संरचनाको स्थापना पछि संघ र प्रदेश सरकारको तर्फबाट स्थानीय सरकारको क्षमता विकासका लागि केहि प्रयासहरु भएता पनि, स्थानीय सरकारकै अग्रसरता र सहभागितामा ब्यबस्थित र योजनाबद्ध प्रयासहरु भएको पाइदैन । स्थानीय स्तरमा ब्यबस्थित र योजनाबद्ध क्षमता विकास रणनीतिको अभावमा विगतमा संघ र प्रदेशको सहयोगमा संचालित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुको प्रभावकारीता र स्थानीय तहको अपनत्वमा पनि कमी कमजोरी अनुभब गरिएको छ । तसर्थ स्थानीय सरकारको आफ्नै अग्रसरता र सहभागितामा बास्तविक क्षमता विकास योजनाको निर्माण र यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन आजको टड्कारो आबश्यकता हो भन्दा कसैको विमति नहोला । यसले स्थानीय तहहरुको संस्थागत क्षमता स्वमूल्याँकन कार्यविधि, २०७७ र वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्यांकन कार्यविधि २०७८ ले कल्पना गरेको पुर्ण क्षमतालाई साकार बनाउन सहयोग पु¥याउने नै छ ।

क्षमता विकास योजना तर्जुमा, स्वीकृत र कार्यान्वयनको मुख्य औचित्य भनेको स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार गर्नु नै हो । नगरपालिकाले प्रवाह गर्नु पर्ने सेवाहरु मुख्यतः संविधानको अनुसूची ८ मा उल्लेखित एकल अधिकारका क्षेत्रहरुमा हालको सेवा प्रवाहको अवस्थालाई मनन गरी आगामी दिनमा समग्र सेवा प्रवाहलाई प्रबिधियुक्त, जनमैत्रि, उत्तरदायी, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउने ध्येयका साथ प्रमुख सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष संलग्नतामा यो **राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना-२०७९** तर्जुमा गरिएको हो ।

१.४ क्षमता विकास योजना तर्जुमा विधी र प्रकृया

यस राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा देहाय बमोजिमका विधि र प्रकृयाहरुको अबलम्बन गरिएको छ ।

* क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धमा नगरपालिका अन्तरगतका प्रमुख सरोकारवालाहरुः निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सहित शाखा प्रमुखहरु, नगरपालिका अन्तर्गतका कर्मचारी र वडा सचिवहरुसंग छलफल तथा परामर्श ।
* नगरपालिकाका सम्बद्ध सबै पक्षहरु (जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र वडा कार्यालय) को प्रतक्ष सहभागितामा क्षमता विकास संग सम्बन्धीत रहेर विद्यमान क्षमताको अबस्था र अपेक्षित क्षमता विचको रिक्तताको सम्बन्धमा स्व-मूल्यांकन लेखाजोखा र स्व-महशुसिकरण गर्ने गराउने ।
* स्थानीय तहको मानब संसाधन संरचना, निर्बाचित जनप्रतिनिधिः प्रमुख, उपप्रमुख, वडा प्रमुख र वडा सदस्य, ऐन बमोजिमका समितिहरु र बिभिन्न तह र बिषयगत कर्मचारीहरुको कार्यविवरणमा आधारित भई क्षमताको अन्तराल र आबश्यकता पहिचान गर्ने । यसका लागि स्थानीय तहले गरेको संस्थागत स्व-मूल्यांकन (LISA)र वित्तीय सुशासन जोखिम स्व-मूल्यांकन लाई समेत प्रमुख आधार बनाइएको ।
* यस नगरपालिकामा पहिचान भएका मानब संसाधन विकास, संस्थागत विकास तथा बिधि/प्रणालीको विकास अन्तरगतका कार्यक्रमहरुलाई समेटेर प्राथमिकताक्रम अनुसार पहिलो, दोश्रो र तेश्रो बर्ष उल्लेख गरेर त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजनामा समाबेश गरिएको ।

* यस नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना अनुसार नगरपालिका र विभिन्न निकायहरु (संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, प्रदेश सुशान केन्द्र, विकास साझेदार) बाट प्राप्त हुने सम्भावित योगदानको लेखाजोखा गरि ३ बर्षको क्षमता विकास कार्यक्रम र स्रोतको अनुमान गरिएको ।
* क्षमता विकास योजना तर्जुमाको सिलसिलामा चेकलिस्ट तथा प्रश्नावली प्रयोग गरि नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुसँग प्रत्यक्ष भेटघाट, टेलिफोन, इमेल, लगायतका माध्यमबाट छलफल, परामर्श, अन्तर्क्रिया एवं अवलोकन र विद्यमान दस्तावेजहरुको अध्ययन जस्ता सहकार्यात्मक विधिहरु अपनाइएको ।
* यस नगरपालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुको बर्तमान क्षमताको बिष्लेशण र पहिचान गरि उनीहरुले नियमित सम्पादन गर्ने बिषय क्षेत्रहरुको कार्य सम्पादनमा देखिएको क्षमता अन्तरालको एकिन गरि सो को जगमा क्षमता विकासका आवश्यकताहरु पहिचान गरिएको र आबश्यक बिषयगत क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुको प्राथमिकता क्रम, समय र स्रोत समेतको आंकलन गरी नगरपालिकाको प्रारम्भिक त्रीबर्षीय क्षमता विकास योजना तयार गरिएको ।
* प्रारम्भिक त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना राप्ती नगरपालिका र प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमती प्रदेशमा पेश गरि तहाँबाट प्राप्त सल्लाह सुझावहरुलाई समेटेर अन्तिम रुप दिइएको ।

१.५ क्षमता विकास योजना तर्जुमाका सिमाहरु

यस राप्ती नगरपालिकाको त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना निर्माणको सिलशिलामा देहाएका सिमाहरु आकर्शित भएका छन् ।

≈ कार्यशर्त अनुसार योजना तर्जुमाको लागि नगरपालिका तहमा गरिनु पर्ने कार्यहरुमा स्थानीय तहको निर्बाचनका कारण निर्बाचित जनप्रतिनिधिहरुको सिमित सहभागिता र योगदान मात्र रहेको ।

≈ स्थानीय तहको निर्बाचनकै कारण नगरपालिकामा कार्यरत सबै कर्मचारीहरुको अपेक्षित सहभागिता र योगदान हुन नसकेको ।

≈ यो क्षमता विकास योजना नगरपालिकामा कार्यरत केहि कर्मचारीहरु र केही जनप्रतिनिधिहरु सँग गरिएको छलफल र अन्तरकृयाको आधारमा तयार पारिएकोले योजनामा समूहगत स्वार्थले प्रभाव पारेको हुनसक्दछ ।

≈ यो क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने वित्तिय स्रोत र साधन बिभिन्न निकायबाट प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएकोले सो को विनियोजन र उपलब्धताको सुनिश्चित्ता नरहेको ।

≈ क्षमता विकास योजनाका कार्यक्रममा संस्थागत क्षमता विकास अन्तरगत कार्यालय पुर्वाधार र संरचनागतका कार्यक्रमहरु समाबेश गरिएको छैन ।

१.६ कार्यकारी सारांश

नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय तहको क्षमता विकास दिग्दर्शन २०७६, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा तर्जुमा गरेको नीति, निर्देशिका र मार्गदर्शनका आधारमा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, महिला स्थास्थ्य स्वयम्सेवीका, समुदाय, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालय समेतको मानब संसाधन, संस्थागत र विधि/प्रणालीको समग्र क्षमता विकास गरी प्रभावकारी सेवा प्रबाह र सुशासन प्रबर्धन मार्फत आम नागरिकका विकास र सबृद्धिका आकांक्षा पूरा गर्न सकिने विश्वासका साथ प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमती प्रदेशको आर्थिक सहयोग, RIMC, ECoCoDe Nepal, GES(JV)को प्राविधिक सहयोग र सहजीकरणमा यस राप्ती नगरपालिकाको त्रिबर्षीय (०७९।०८०–०८१।०८२) क्षमता विकास योजना तयार गरिएको छ ।

योजना तर्जुमाको लागि यस नगरपालिकामा मिति : १३ र १४ बैशाख ०७९ मा सम्पन्न सहभागितामुलक कार्यशाल र अन्य छलफलमा नगरपालिकाका प्रमुखा, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा अध्यक्ष लगायत जम्मा २० जनाको सहभागिता रहेको थियो । सहभागिहरुको सारांश विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१, छलफलका सहभागिहरुको सारांश विवरण :

जम्मा सहभागि संख्या	लिङ्ग			जातजाती		
	महिला	पुरुष	अन्य	दलित	जनजाती	अन्य
२०	८	१२	०	१	५	१४

*सहभागिहरुको बिस्तृत विवरण **अनुसुचि-१** मा हेर्न सकिने छ ।*

नगरपालिका र यसका प्रमुख सरोकारवालाहरुको मानव संशाधन, संस्थागत र विधि/प्रणालीगत क्षमता अभिवृद्धि मार्फत् विकास व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक वस्तु तथा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, गुणस्तरीय र पारदर्शी बनाउन सहयोग गर्नु यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ ।

१.नगरपालिका र यसका प्रमुख सरोकारवालाहरुको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार ल्याउने, २. क्षमता विकासका कृयाकलाप, आवश्यक स्रोत साधनहरूको एकीन र परिपूर्तिका लागि आबश्यक मार्ग दर्शन गर्ने र ३. स्थानीय विकास प्रक्रिया, सेवा एवम् सुविधामा बहिस्करणमा परेका, अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदाय र पिछडिएको तथा आर्थिक रूपले विपन्न वर्गको पहुँच वृद्धिमा सहयोग गर्नु यस क्षमता विकास योजनाको उद्धेश्यहरु हुन् ।

नगरपालिकाको कार्य सम्पादन स्व-मूल्याङ्कन ०७७।०७८मा जम्मा **७६.२५** अंक प्राप्त गर्दा, **वातावरण संरक्षण र विपद् ब्यबस्थापनमा-५, सामाजिक समाबेशीकरणमा-६.२५,भौतिक पुर्वाधारमा-८.२५**,र **वार्षिक वजेट तथा योजना ब्यबस्थापननमा-७** अंक प्राप्त भएबाट क्रमश कमजोर बिषयगत क्षत्रहरु प्रष्ट भएका छन् । साथै संस्थागत अबस्था बिश्लेषण, अध्ययन र अबलोकनबाट पनि उपरोक्त तथ्यलाई नै पुनर्पुष्टि गरेको छ । तसर्थ समग्र नगरपालिकाको मानब संसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास र विधि/प्रणालीको विकासमा टेवा पुग्ने गरि जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र समुदायको आबश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु तय गरि अतिजरुरी र धेरै महत्वराख्ने कार्यक्रमलाई क्रमश पहिलो, दोश्रो र तेश्रो प्राथमिकताक्रम तोकी सोहि बमोजिम यस योजनामा समाबेश गरिएको छ ।

राप्ती नगरपालिका, चितवन

त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना (०७९।०८०-०८१।०८२)

उल्लिखित क्षमता न्यूनता र प्राथमिकताका आधारमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको लागि योजनामा राखिएका क्षमता विकासका कार्यक्रम र बजेटको सारांश विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका नं.-२, क्षमता विकास योजनाको सारांश विवरण :

विषयगत क्षत्रको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			प्राथमिकताका आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		
मानब संसाधन विकास	संस्थागत विकास	विधि/प्रणाली विकास	प्रथम (P1)	द्वितिय (P2)	त्रितिय (P3)
४२	११	१७	१९	३०	२१
लक्षित सहभागिको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			कार्यान्वयन बर्ष (आ.ब.) का आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		
जनप्रतिनिधि	कर्मचारी	संविधान प्रदत्त एकल अधिकार	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२
१५	३४	२१	२०	२५	२५
कार्यान्वयन बर्षका आधारमा बजेटको विवरण				बजेट ब्यहोर्ने निकाय	
०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	**जम्मा रु.**	नगरपालिका	बाह्य
४५१५	५६७०	४११६	**१४३५०**	१०३६५	३९५०

योजनाका कार्यक्रमगत लागतको आधारमा समग्र योजना कार्यान्वयन गर्न तीन वर्षको लागि कूल रु. १,४३,५०,०००।- रकम आबश्यक देखिएको छ । सो मध्य रु.१,०३,६५,०००। ७२% नगरपालिकाले आफ्नो श्रोतबाट र नपूग बाँकी रकम वाह्य सहयोगि निकायहरुबाट जुटाउने गरि प्रस्ताव गरिएको छ ।

क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनमा नगरकार्यपालिका, बजेट तर्जुमा समिति, प्रशासन तथा योजना र आर्थिक शाखा र क्षमता विकास समन्वय समितिको प्रमुख भूमिका र जिम्मेवारी रहने छ । योजना कार्यान्वयनमा बिस्तृत जिम्मेवारी तालिका ***परिच्छेद-८ को ८.१*** मा हेर्न सकिनेछ ।

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन पछि क्षमता विकासका विषयगत क्षेत्र, **मानब संशाधन विकास, संस्थागत विकास र विधि/प्रणालीगत विकास**मा बार्षिक रुपमा प्राप्त हुने प्रतिफलको समेत आंकलन गरिएको छ । जसमा प्रयाप्त पुर्वाधार तथा प्रविधिको प्रयोग सहितको सेवाप्रबाह, संबिधान प्रदत्त एकल अधिकारका क्षत्रको कार्य सम्पादन स्तर र नगरपालिकाको समग्र कार्यसम्पादन स्व-मूल्यांकन (LISA) मा प्राप्त हुने अंकको बार्षिक बढोत्तरीलाई आधार मानिएको छ । विषय क्षत्रगत रुपमा बार्षिक प्रतिफलको विवरण ***परिच्छेद-९ को ९.२*** मा हेर्न सकिनेछ ।

योजनाको कार्यान्वयन भईरहदा त्यसको उद्धेश्यगत प्रभावकारीता, विधि र प्रकृयाको सान्दर्भिकता, श्रोत साधनको उपयोगको एकीन गरि कार्यक्रमको गुणस्तर कामय गर्न, नियमित र बार्षिक अनुगमन क्षमता विकास समन्वय समिति र अनुगमन समितिबाट हुनेछ । भने तेश्रो बर्ष पछि तेश्रो पक्षबाट अन्तिम मूल्यांकन गरि उपलब्धि, नतिजा र प्रभावको लेखाजोखा गरिनेछ । क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र ***परिच्छेद-९ को ९.१*** मा हेर्न सकिनेछ ।

यसप्रकार राप्ती नगरपालिकाको समग्र अपेक्षित क्षमतामा बिद्यमान क्षमता राखेर हेर्दा नपुग क्षमता (क्षमता न्यूनता) पहिचान गरिएको थियो । त्यहि न्यून क्षमतालाई परिपूर्ति गरि अपेक्षित अबस्था हासिल गर्न त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना निर्माण भएको छ । यस योजनाको पुर्ण अपनत्व राप्ती नगरपालिका तथा वडा कार्यालयहरुले लिई, योजना अनुरुप आन्तरिक र बाह्य श्रोतको ब्यबस्था र विनियोजन गरि उल्लेखित सबै जिम्मेवार पक्षहरुको कृयाशिलता र आबश्यक ईच्छा शक्ति प्रदर्शन गरि क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट निर्धारित उपलब्धि सहितको समग्र लक्ष प्राप्तहुने अपेक्षा गरिएको छ ।

परिच्छेद : २ राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास नीति तथा कार्यनीती

२.१ क्षमता विकासका लागि राप्ती नगरपालिकाले अंगिकार गरेका नीतिहरु

यस राप्ती नगरपालिकाले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको क्षमता विकासको लागि देहाएका नीतिहरु अंगिकार गरेको छ ।

* डिजिटल बोर्ड मार्फत नगरपालिकाको सुचना प्रवाहमा सरलता ल्याउनका साथै डिजिटल नागरिक बडापत्रको सुरुवात गरि मोबाईल एप्लिकेशन बाटै गुनासो र उजुरी लिने ब्यबस्था क्रमश गर्दै लगिनेछ ।
* नगरपालिकाको शासकिय तथा प्रशासनिक क्रियाकलाप संचालन गर्दा सुशासनलाई आत्मसाथ गरिनेछ । साथै विकास निर्माण, योजना छनौट तथा कार्यान्वयनमा नागरिक सहभागिता, जनअपेक्षा सम्बोधन तथा जनसरोकारका सवाललाई संबोधन गर्ने ब्यबस्था मिलाईने छ ।
* नगरपालिका र वडा कार्यालयहरुको काम कम्प्यूटराईज्ड प्रणालीबाट संचालन र ब्यवस्थापन गरिनेछ ।
* नगरपालिकामा रहेका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको माग र सेवाको आवश्यकता अनुसार क्षमता विकासमा जोड दिईनेछ ।
* कर्मचारीहरुको कार्यबोझ र कार्यसम्पादनका आधारमा निश्चित कार्यबिधि तयार गरी प्रोत्सहान भत्ता उपलब्ध गराईनेछ ।
* कर्मचारीहरुलाई उच्च मनोबल सहित कार्य गर्ने वातावरण तय गरि उचित प्रोत्सहान गर्दै उनीहरुको क्षमता विकास, अनुशासन तथा बृत्ति विकासमा जोड दिदै कर्मचारी प्रशासनलाई जवाफदेही, प्रतिस्पर्धि र उत्प्रेरित बनाईनेछ ।
* कार्य समपादन मूल्यांकङ्कनको वैज्ञानिक आधार तयार गरि उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
* मेलमिलाप समितिसंग समन्वय गरि न्यायिक क्षेत्रका कार्य सम्पादन स्तरमा अभिबृद्धि गरिनेछ ।
* संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐनले प्रबन्ध गरे अनुरुपका न्यायिक समितिका काम कार्बाहिहरु थप प्रभावकारी रुपले संचालन गरिने छ ।
* नगरपालिकाका सम्पुर्ण शाखाहरुबाट प्रवाह हुने सेवा तथा कार्यक्रमलाई एउटै सफ्टवयर मार्फत गर्न सकिने गरि ब्यबस्था गरिने छ ।
* नगरपालिकामा बायोमेट्रिक हाजिरी प्रणाली लागु गरिनेछ । सबै वार्ड तथा शाखाहरुमा सिसिटिभि जडान गरिनेछ । साथै आबश्यक स्थानहरुका वाईफाईको समेत ब्यबस्था गरिने छ ।

२.३ क्षमता विकासका लागि राप्ती नगरपालिकाले विगत ३ वर्षमा गरेको वजेट विनियोजन

राप्ती नगरपालिकाले आफ्नो सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी वनाउन तथा सुशासन प्रवर्धन, जवाफदेहि र सेवामा गुणस्तरीयता कायम गर्न उपलव्ध जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि वार्षिक रुपमा विभिन्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुमा वजेट विनियोजन गरि प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ। राप्ती नगरपालिकाले विगत ३ आर्थिक वर्षहरुमा क्षमता विकासका लागि गरेको बजेटको विनियोजन देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका नं.-३, विगत ३ बर्षमा क्षमता विकासका कार्यक्रमका लागि विनियोजित वजेट र कृयाकलाप

विवरण	आ.व.०७६।०७७	आ.व.०७७।०७८	आ.व.०७८।०७९	क्षमता विकासका मुख्य कृयाकलापहरु
क्षमता विकासका कार्यक्रमका लागि विनियोजित वजेट	००.००	१३,००,०००	४,५०,०००	लेखा/आ.ले.प. अभिमुखिकरण, उ.स.योजना अभिमुखिकरण, योजना अनुगमन तथा भ्रमण, सफ्टवयर संचालन तालिम, पन्जिकरण र सेवाप्रवाह तालिम

२.४ क्षमता विकाका लागि संचालित कार्यक्रमहरु

यस राप्ती नगरपालिकाले संस्थागत क्षमता विकास तथा मानवसंसाधन विकासका लागि प्रत्येक आर्थिक वर्षमा आवश्यक नितिगत व्यवस्था तथा कार्यक्रमगत रुपमा वजेट विनियोजन गरि प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै आएको छ। तथापि सुशासन प्रवर्धन र सेवामा गुणस्तरियता तथा प्रभावकारीता कायम गर्न अझै थुप्रै प्रयत्नहरु गर्न आवश्यक देखिएको छ। यस नगरपालिकामा विगत तीन आर्थिक वर्षहरुमा आन्तरिक र बाह्य तवरमा संचालन भएका क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु देहायबमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका नं.-४, (आन्तरिक, नगरपालिका आफैले संचालन गरेका कार्यक्रमहरु)

आ.व.०७६।०७७	आ.व.०७७।०७८	आ.व.०७८।०७९
- विवरण प्राप्त नभएको	-उ.स.योजना अभिमुखिकरण कार्यक्रम -योजना अनुगमन तथा भ्रमण -सफ्टवयर संचालन तालिम -पन्जिकरण र सेवाप्रवाह तालिम	-लेखा/आ.ले.प. अभिमुखिकरण कार्यक्रम -अन्तरपालिका अबलोकन भ्रमण -सभासमारोह, दिवस तथा उत्सव -सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

तालिका नं.-५, (बाह्य, अन्य निकायबाट संचालन भएका कार्यक्रमहरु)

आ.व.०७६।०७७	आ.व.०७७।०७८	आ.व.०७८।०७९
- विवरण प्राप्त नभएको	-विवरण प्राप्त नभएको	-विवरण प्राप्त नभएको

परिच्छेद : ३ राप्ती नगरपालिकाको विद्यमान मानव संसाधान तथा संस्थागत अवस्था

३.१ राप्ती नगरपालिकामा विद्यमान मानव संसाधनको अवस्था

सङ्गठनिक संरचना अनुरुपनै कर्मचारीहरू परिचालन हुने र सेवा प्रवाह गर्ने हुँदा नगरपालिकाको साङ्गठनिक गतिविधिहरूलाई मार्ग निर्देशन गर्न यसको सङ्गठनिक संरचनाले निकै महत्वपर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ । राप्ती नगरपालिकाले आफ्ना दैनिक कार्य संचालन गरि सेवा प्रवाहलाई ब्यबस्थित गर्न तथा गुणस्तरीय बनाउनका लागि सङ्गठनिक ढाँचा स्वीकृत गरी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । आवश्यकता अनुसार नगरपालिकाको सङ्गठनिक संरचनामा समयसापेक्ष सुधार र परिमार्जन गर्दै, बिद्यमान कर्मचारी संरचना भित्रका प्रत्येक शाखा, उपशाखा तथा इकाईहरूको स्पष्ट कार्य जिम्मेवारी र कार्य विवरण तयार गरी लागू गर्नु पर्ने देखिन्छ । यस राप्ती नगरपालिकाको मानब संसाधनको स्वीकृत दरवन्दी र कार्यरत जनशक्तिको विवरण ११ बैशाख ०७९ मा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका :-६,संगठनात्मक संरचना अनुसार शाखागत रुपमा स्वीकृत दरवन्दी र पदपुर्तीको अबस्था

क.स.	संगठनात्मक संरचना अनुसार स्वीकृत दरवन्दी	शाखा	संख्या	पदपुर्तीको अवस्था		कैफियत
				पदपुर्ती	रिक्त	
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, रा.प. तृतीय	कार्यपालिका	१	१	०	संघ
२	अधिकृत सातौं	प्रशासन	१	१	०	
३	अधिकृत सातौं	लेखा	१	१	०	
४	अधिकृत सातौं	कृर्षि	१	१	०	
५	अधिकृत सातौं	पशु	१	०	१	
६	अधिकृत सातौं	शिक्षा	१	१	०	
७	ईन्जिनियर छैटौं	पुर्वाधार	१	१	०	
८	अधिकृत छैटौं	स्वास्थ्य	३	३	०	
९	अधिकृत छैटा	पंजिकरण	१	१	०	
१०	सहायक पाचौं	सबै शाखा/ईकाई	२५	२०	५	वडा कार्यालयमा कार्यरत समेत
११	सहायक चौथो	स्वास्थ्य	१६	१२	४	
१२	अनमी	स्वास्थ्य	६	६	०	
जम्मा			५८	४८	१०	

३.२ राप्ती नगरपालिकाको समग्र संस्थागत अवस्थाको अ.बा.क.स. (SWOT) विश्लेषण ।

तालिका :-७, नगरपालिकाको संस्थागत विष्लेशण (अ.बा.क.स.) बाट प्राप्त अबस्था

(क) सवल पक्ष (Strength)	(ख) कमजोर पक्ष (Weakness)
⊕ नगरपालिकामा आबश्यक ऐन, कानून, निर्देशिकाहरुको तयार भई कार्य सम्पादनमा सहजता हुनु । ⊕ न्यायीक समिति मार्फत न्याय निरुपन राम्रो भएको । ⊕ महिला बिरुद्ध हुने हिंसामा कमी आउनु । ⊕ बिभिन्न समितिहरुको गठन भई आ-आफ्नो कार्य जिम्मेवारीमा क्रियाशिल रहनु । ⊕ जनप्रतिनिधिहरुको एकता र सामूहिकता सुदृढ हेको । ⊕ निर्णय गर्न र निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सहज हुनु । ⊕ आन्तरिक समन्वय र सहकार्य राम्रो हुनु । ⊕ सेवा प्रवाह र शुसान सन्तोषजनक हुनु । ⊕ सार्बजनिक वित्तको परिचालनमा मितब्ययीता हुनु । ⊕ कर्मचारीहरु विचको समूह भाबना र एकता राम्रो रहेको । ⊕ बार्षिक योजना तर्जुमा, नीति तथा कार्यक्रम समयमा तयार र पारित हुनु । ⊕ प्रतिबेदन तथा अभिलेख ब्यबस्थापन राम्रो रहेको । ⊕ आय-व्ययको विवरण पारदर्शि हुनु र कानुनी ब्यबस्था बमोजिम सार्वजनिक गरिनु । ⊕ स्वस्थ वातावरण र सरसफाई राम्रो रहेको । ⊕ प्राकृतिक श्रोत साधन (नदीजन्य) को उपलब्धता हुनु । ⊕ सहकारी संस्था मार्फत तरकारी संकलन तथा बजारीकरणको ब्यबस्था हुनु । ⊕ गैर-सरकारी संस्थासंगको साझेदारीका प्रभावकारी कार्य हुनु आयआर्जन । ⊕ आधारभुत पुर्वाधारहरुमा नगरपालिकाका नागरिकको सहज पहुँच हुनु । ⊕ O&M Surveyसम्पन्न गरेको । ⊕ ०७६।०७७ को बेरुजु १ प्रतिसत भन्दा कम रहको । ⊕ सबै शाखा र बिभागहरुको कार्य विवरण रहेको । ⊕ कृर्षि, पशु, मत्य र फलफुलको क्षत्रमा राम्रो काम भईरहेको ।	⊖ वडा कार्यालयहरुको आफ्नो भवन नहुनु । ⊖ आन्तरीक राजस्व अभिबृद्धिका लागि वैज्ञानिक पद्धति अनुरुप एकिकृत सम्पत्ति कर लागु गर्न नसक्नु । ⊖ राजस्व सुधार कार्य योजनामा सम्पत्ति कर संकलन सम्बन्धी नीतिगत ब्यबस्था नहुनु । ⊖ संविधान प्रदत्त अधिकारको कार्यान्वयनमा जनप्रतिनिधिहरुको ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभब अेक्षित नहुनु । ⊖ पदाधिकारी र कर्मचारीहरुमा कानुन बनाउने ज्ञान र सीपको कमी । ⊖ दरबन्दी अनुसारको प्राविधिक जनशक्तिको ब्यबस्था नहुनु । ⊖ अधिकांश कर्मचारीहरुमा सूचना प्रबिधि संम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी हुनु । ⊖ आवधिक योजना र मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार नहुनु, ⊖ जोखिममा आधारित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा नहुनु । ⊖ प्रबिधिहरुको उपलब्धता र प्रयोग अपेक्षित रुपमा नहुनु । ⊖ लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको ब्यबस्था नभएको । ⊖ सहकारीको ब्यबस्थापन, परिचालन र अनुगमन प्रभावकारी नभएको । ⊖ आन्तरिक स्रोतको बृद्धि र परिचालन अपेक्षित हुन नसक्नु । ⊖ नगरपालिकाको भवन निर्माणाधिन रहेकोले कार्यालयको भौतिक ब्यबस्थापन अपेक्षित रुपमा गर्न नसक्नु । ⊖ कर्मचारीहरुको बिस्तृत कार्य विवरण नहुनु । ⊖ तालिक आबश्यकता पहिचान तथा तालिमका अबशरको कमी रहनु । ⊖ कर्मचारीलाई सेवा प्रबेश तालिमको ब्यबस्था नभएको । ⊖ सुबिधा सम्मन्न स्वास्थ्य संस्थाको कमी रहेको । ⊖ स्वास्थ्यका कर्मचारीलाई तालिमको कमी । ⊖ कृर्षिमा उत्पादन र ब्यबसायीकरण अपेक्षित रुपमा गर्न नसकनु । ⊖ कृर्षि, पशु, मत्य र फलफुलको ल्याब र उपकरण दक्ष जनशक्तिके कमी ।

(ग) अवसर (Opportunity)	(घ) चुनौती (Threats)
⊗ संघ र प्रदेश सरकारका नमुना ऐन, कानुनको आधारमा नगरपालिकाले आबश्यक ऐन कानुन बनाउन सकिने । ⊗ प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेश मार्फत बिभिन्न्न क्षमता विकास र सुशासन प्रबर्दनका अवशरहरु हुनु । ⊗ नदी जन्य उत्पादन, गिटी, बालुवा,ढुग्गा बनपैदावार,काठ दाउरा जडिवुटी उपलब्ध हुनु । ⊗ चितवन राष्ट्रिय निकुन्ज सग सिमा जोडिनु ⊗ सम्भावना बोकेको पर्यटकिय स्थलहरु हुनुकोसाथै पर्यटन प्रबद्धन वाट आर्य श्रोतमा बृद्धी गर्न सकिने । ⊗ भैगोलिक विविधताको अपार संभावना तराईको समथर भुभाग देखि उच्च पाहाडी भुभाग समेटिएको छ । (यहाँउच्च पहाडमा फुल्ने लाली गुरास फुल्नुको साथै तराईमा नरिबेल फल्दछ) । ⊗ यूवाजनशक्ति प्रयाप्त हुनाले विकासमा अवसर । ⊗ नगरपालिकाको भु (उपभोगको अवस्थाको बिश्लेषण गर्दा कूल क्षेत्रफलको ५६.०९ प्रतिशत भुभाग बन जंगलले ढाकेको छ ।	© श्रोतको पहिचान र परिचालन अपेक्षित रुपमा गर्न नसक्नु । © स्थानीय नागरिकहरुको कृर्षि र पशुमा आकर्षन बढाउन नसक्नु । © दिगो विकासका लक्ष्यहरुलाई स्थानीयकरण गर्न कठिनाइ हुनु । © एकिकृत बस्ती विकासको अबधारणालाई प्रबर्धन गर्न नसक्नु । © मानबीय विकास र यससंग सम्बन्धीत कार्यक्रमहरुलाई महत्व नदिनु, प्राथमिकतामा नराख्नु । © शैक्षिक बेरोजगारीको संख्या बढ्दै जानु । © न.पा को उत्तरी पाहाडी क्षेत्र भौगोलिक विकटताको कारण बिकास कार्यमा कठिनाई, दुर्गमता । © विभिन्न किसिमका प्रकोपहरु (भूकम्प, बाढी, पहिरो, हुरी चट्याङ) को प्रभाव क्षेत्र भएकाले संकटासन्न हुनु । © उत्तरी खण्डमा यातायातको कठीनाईका कारण ढुवानीमा लागत उच्च हुनु । © स्वास्थ्यकर्मीहरु नियमित रुपमा परिबर्तन भईरहनु । © प्रयाप्त आर्थिक र प्राविधिक श्रोतको अभाव ।

⊗ पाहाडी वडाहरु, १०, ११, १२, १३, १ परेवाटार र ३ धमिली मा हरियाली वन क्षेत्र,चरन क्षेत्रको कारण पशुपालनको संभावना अधिक रहेको । ⊗ नगरपालिकामा बिद्यमान स्वास्थ्य चौकीलाई अस्पताल बनाउन सकिने अवशर छ । ⊗ आधुनिक तथा व्यावसायिक कृषि उत्पादनको लागि १ देखि ९ नम्वर वडाहरुमा प्रचुर संभावना रहेको । ⊗ प्रकृतिक रुपमा प्रसस्त रुपमा खोला नाला भएको हुर्दा सिचाईको सुविधामा सहजता रहेको । ⊗ विभिन्न सहयोगी संघसंस्थाहरुको उपलब्धता र नगरपालिकामा काम गर्ने इच्छा । ⊗ राष्ट्रीय सडक संजाल पुर्व पश्चिम राजमार्गसग जोडिएको हुर्दा उधोग धन्दा र व्यावसायमा राम्रो पहुँच ।	© युवालाई कृषि क्षेत्रमा आकर्षण गर्न नसक्नु । © बैदेशिक रोजगार प्रति आकषण बडदै जानु । © बिचौलियाको कारण कृषिजन्य उत्पादनले अपेक्षित वजार र मुल्य पाउन नसक्नु । © नगरपालिकाको समथर भुभागका वडाहरु. १ देखि ९ सम्म बाढी र डुवानको जोखिम रहनुको साथै पाहाडी वडाहरु १०, ११, १२ र १३ मा पहिरोको जोखिम रहेको । © प्राकृतिक रुपमा सृजित पर्यटकिय स्थललाई आर्थिक अभावका कारण व्यावस्थित पर्यटकिय स्थलको रुपमा विकास र प्रचार प्रशास गर्न नसक्नु ।

यस राप्ती नगरपालिकाको हालको समग्र मानब संशाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास र विधि/प्रणालीको विकासको अबस्थालाई अ.बा.क.स/(SWOT) बिश्लेषण गरेर हेर्दा संस्थागत विकासमा धेरै त्यसपछि मानबसंसाधन विकास र विधि/प्रणालीको विकासमा योजनाबद्ध तवरले काम गर्नुपर्ने देखिएको छ । नगर कार्यपालिकाको निमार्णधिन कार्यालय भवन तथा वडा कार्यालयहरुका भवनहरुलाई थप सुरक्षित, ब्यवस्थित र सेवाग्राहीमैत्रि बनाउनु पर्ने आबश्यकता रहेको छ । भने सुबिधा सम्पन्न सभा कक्ष, सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, समाबेशी संरचना निर्माण गर्नुपर्ने देखिएको छ । आवश्यकता अनुसार कार्यालय फर्निचर, सवारी साधन, कम्प्युटर लगायतका सामग्रीहरुको ब्यबस्थापन गर्नु पर्ने देखिन्छ । दरवन्दी अनुसारको जनशक्ति व्यवस्थापन र उनीहरुको क्षमता विकासमा लगानी गर्नुपर्ने छ । ऐन, कानून र नीति तर्फ धेरै कामहरु भएको देखिएता पनि संविधान प्रदत्त एकल अधिकार क्षेत्र भित्रका कार्य सम्पादनमा ब्यापक सुधार गर्नु पर्ने देखिएको छ ।

३.३ कार्यालय पुर्वाधार तथा कार्यालय उपकरणको अवस्था

यस राप्ती नगरपालिकाको पुर्वाधार तथा उपकरणहरुको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका :-६, नगरपालिकाको पुर्वाधार तथा कार्यालय उपकरणको विवरण ।

क.स.	कार्यालय पुर्वाधार र उपकरणहरुको विवरण	संख्या	अवस्था
			पुर्वाधारहरु
१	नगरपालिका कार्यालय भवन	१वटा	१ वटा भवन निर्माणाधिन रहेको, भवन पुर्णरुपमा निर्माण सम्पन्न नभएकोले, न्यूनतम सेवा प्रबाह गर्न सकिने अबस्थामा रहेको । घेराबारा सहितको सुरक्षित नभएको । सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि संरचना सुचनापाटि, वडापत्र लगायताका ब्यबस्था गर्ने सुनौलो अवशर रहेको ।
२	वडा कार्यालय भवनहरु	१३वटा	सामान्यतया कार्यालय भवनको ब्यबस्था भएको । ईन्टरनेटको सुबिधा राम्रो नभएको ।
३	विषयगत कार्यालय (पशु, कृर्षि, शिक्षा, स्वास्थ्य ......) का भवनहरु		विद्यालय भवनहरु रहेको । पशु र कृर्षि विकासको लागि छुट्टै र ब्यबस्थित कार्यालय नभएको ।
४	....		
			उपकरणहरु
१	दमकल		वारुण यन्त्रको संयन्त्र छ। दमकल छैन ।
२	एम्बुलेन्स		छ।
३	सवारी साधन	१	.... वटा सवारी साधनहरु चालु अबस्थामा रहेको ।
४	फोटोकपी	—	
५	कम्प्युटर	—	
६	प्रिन्टर	—	
७	स्क्यानर	—	
८	ईन्टरनेट		सुबिधा छ।
९	फर्निचर		प्रयाप्त छैन ।
१०	....		

३.४ विद्यमान अवस्था र अपेक्षित अवस्था वीचको अन्तराल

यस राप्ती नगरपालिकाको विद्यमान **मानब संशाधन विकास, संस्थागत विकास र विधि/प्रणाली**को समग्र अबस्थाको बिष्लेशण गर्दा देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका :-७, अपेक्षित अबस्था र बिद्यमान अबस्था बीचको अन्तराल

क्षेत्र	बर्तमान अबस्था	अपेक्षित अबस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल
मानब संसाधन विकास	**जनप्रतिनिधि**		
	Θ संविधान प्रदत्त (अनुसुचि-८) अधिकारको कार्यान्वयनमा ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभबको कमि । Θ कानुन बनाउने ज्ञान र सीपको कमी । Θ सूचना तथा संचारका प्रबिधि संम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी । Θ सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको ज्ञान र सीपमा कमी । Θ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिबेदन र अभिलेख व्यबस्थापनमा ज्ञान र सीपको कमी । Θ नेतृत्व, टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साझेदारी गर्ने ज्ञान र सीपको कमी । Θ न्याय निरुपण प्रकृया र पद्धतिबारेको ज्ञान र सीपमा कमी । Θ दिगो विकास लक्ष र त्यसको स्थानीयकरण सम्बन्धी ज्ञानको कमी । Θ सहकारी र गै.स.स.को व्यबस्थापन, परिचालन र नियमन सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । Θ शिक्षा र यसको गुणस्तर अभिबृद्धि गर्ने अबधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । Θ प्रगतिशिल कर र आन्तरीक आयबृद्धि (**स्थानीय श्रोत साधन**) सम्बन्धी अबधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । Θ सेवा प्रबाह र सुशासनका नबिनतम् आयामहरुको बारेमा ज्ञानको कमी । Θ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI)र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धीको अबधारणा र ज्ञानको कमी । Θ जलबायू परिवर्तन र वातावरण प्रबर्धन सम्बन्धी ज्ञानको कमी ।	Θ संविधान प्रदत्त (अनुसुचि-८) अधिकारको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने सक्ने ज्ञान, सीप र क्षमता सहितका जनप्रतिनिधिहरु । Θ सक्षम स्थानीय सरकारको लागि आबश्यक सबै कानुन तयार र कार्यान्वयनको अबस्था । Θ सूचना तथा संचारका प्रबिधिमा पोख्त जनप्रतिनिधिहरु । Θ सहभागितात्मक योजना तर्जुमा गर्न र गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरु । Θ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिबेदन र अभिलेख व्यबस्थापनमा ज्ञान र सीप भएका जनप्रतिनिधिहरु । Θ नेतृत्व, टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साझेदारी गर्न जान्ने र सक्ने जनप्रतिनिधिहरु । Θ न्याय निरुपण प्रकृया र पद्धतिअनुरुप न्याय निरुपन गर्न सक्ने न्यायिक समिति । Θ दिगो विकास लक्षको स्थानीयकरण गर्न गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरु । Θ सहकारी र गै.स.स.को व्यबस्थापन, परिचालन र नियमन गर्न गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरु । Θ नगरपालिकामा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रबर्धन गर्न गर्न गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरु । Θ स्थानीय श्रोत साधनको पहिचान र परिचालन साथै प्रगतिशिल कर मार्फत आन्तरीक आयबृद्धि र सन्तुलित विकास । Θ चुस्त सेवा प्रवाह र सुशासनको प्रबर्धन । Θ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI)र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) कार्यान्वयनमा रहेको स्थानीय सरकार । जलबायू परिवर्तनका असरलाई न्यूनिकरण गरि र वातावरण प्रबर्धन भएको ।	Θ संविधान प्रदत्त (अनुसुचि-८) अधिकारको कार्यान्वयनमा अपेक्षित प्रगति नहुनु । Θ आबश्यक कानुन, नीती र कार्यबिधिहरु नहुदा र नियमित कामहरु प्रभाबित । Θ सूचना तथा संचारका प्रबिधिको प्रयोगबाट कार्य गर्न कठिनाई । Θ अपेक्षित योजना तर्जुमा नहुनु । Θ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिबेदन र अभिलेख व्यबस्थापन अपेक्षित नहुनु । Θ नेतृत्व, टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साझेदारीका कार्यहरु हुन नसकेको अबस्था छ । Θ न्याय निरुपणमा अलमल र स्पष्टताको अबस्था छ । Θ दिगो विकास लक्ष, स्थानीयकरणको कार्य प्रारम्भ नै नभएको अबस्था । Θ सहकारी र गै.स.स.को व्यबस्थापन, परिचालन र नियमन सम्बन्धी उल्लेख्य काम नभएको अबस्था । Θ शिक्षाको गुणस्तर खस्किरहेको छ, अनुगमन र नियमन छैन । Θ स्थानीयश्रोत साधनको पहिचान र परिचालन तथ प्रगतिशिल कर को ब्यबस्था नभएको अबस्था । Θ सेवा प्रबाहमा चुस्तता र सुशासन प्रबर्धनका कार्यहरु अपेक्षित हुननसकेको अबस्था । Θ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI)र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धी उल्लेख्य कार्यहरु नभएको अबस्था । जलबायू परिवर्तन र वातावरण प्रबर्धन सम्बन्धी कामको थालनी खभएको अबस्था ।
	कर्मचारी		

	Θ कार्यसम्पादन विकास पद्धति बारेको ज्ञान र सीपमा कमी । Θ कर्मचारीको अनुगमन, सुपरिवेक्षण, पृष्ठपोषण, उत्प्रेरणा र मनोपरामर्श सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । Θ टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साझेदारी गर्ने ज्ञान र सीपको कमी । Θ सेवा प्रबेश र सेवाकालिन तालिमको व्यबस्था नहुनु । Θ सूचना तथा संचारका प्रबिधि संम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी । Θ सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको ज्ञान र सीपको कमी । Θ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिबेदन र अभिलेख ब्यबस्थापन ज्ञान र सीपको कमी । Θ सहकारी र गै.स.स.को ब्यबस्थापन, परिचालन र नियमन सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । Θ शिक्षा र यसको गुणस्तर अभिबृद्धि गर्ने अबधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । Θ सेवा प्रबाह र सुशासनका नबिनतम् आयामहरुको बारेमा ज्ञानको कमी । Θ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI)र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धीको अबधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । Θ आर्थिक प्रसाशन (बजेट तर्जुमा, विनियोजन, नियन्त्रण, अभिलेख र प्रतिबेदन) सम्बन्धीको अध्याबधिक ज्ञान र सीपको कमी । Θ प्रयोगमा रहेका सफ्टवयरहरु (SuTRA, CoPPoMIS, ...) को संचालन सीपमा कमी ।	Θ कार्यसम्पादन विकास पद्धतिको कार्यान्वयन र उच्च स्तरको कार्यसम्दान । Θ कर्मचारीको अनुगमन, सुपरिवेक्षण, पृष्ठपोषण, उत्प्रेरणा र मनोपरामर्श सेवा सहितको सुदृढ कर्मचारी संयन्त्र । Θ प्रभावकारी टोली कार्य, उच्च समन्वय र साझेदारी सहितको कार्य संयन्त्र । Θ सेवा प्रबेश र सेवाकालिन तालिमको नियमितता । Θ सूचना तथा संचारका प्रबिधिमा पोख्त कर्मचारी । Θ उपयुक्त योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन । Θ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिबेदन र अभिलेख ब्यबस्थापन चुस्त र दुरुस्त भएको । Θ सहकारी र गै.स.स.को ब्यबस्थापन, परिचालन र नियमन नियमित र प्रभावकारी । Θ नगरपालिकामा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रबर्धन । Θ चुस्त सेवा प्रबाह र सुशासनको प्रबर्धन । Θ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI)र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) कार्यान्वयन भएको अबस्था । Θ प्रभावकारी आर्थिक प्रसाशन (बजेट तर्जुमा, विनियोजन, नियन्त्रण, अभिलेख र प्रतिबेदन) र ब्यबस्थापन भएको । Θ सफ्टवयरहरु (SuTRA, CoPPoMIS, ...) को प्रभावकारी संचालन र अपेक्षित नतिजा प्राप्त भएको अबस्था ।	Θ कार्यसम्पादन विकास पद्धतिको विकास नभएको र कमजोर कार्यसम्दान स्तर । Θ अनुगमन, सुपरिवेक्षण, पृष्ठपोषण, उत्प्रेरणा र मनोपरामर्शको कमी र कमजोर कर्मचारी संयन्त्र । Θ समन्वय र साझेदारीका कार्यहरु नभएको अबस्था । Θ मध्यम स्तरको सेवा प्रबाह । Θ सेवामा सूचना तथा संचारका प्रबिधिको कम प्रयोग । Θ उपयुक्त योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन नभएको अबस्था । Θ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिबेदन र अभिलेख ब्यबस्थापनमा धेरै कमी कमजोरीहरु रहेको अबस्था । Θ सहकारी र गै.स.स.को ब्यबस्थापन, परिचालन र नियमन ब्यबस्थित र प्रभावकारी नभएको अबस्था । Θ खस्कदो शिक्षाको गुणस्तर । Θ सेवा प्रबाह र सुशासन प्रबर्धनमा कमी कमजोरी । Θ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI)र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धीका कार्यको थालनी नभएको अबस्था । Θ कमजोर आर्थिक प्रसाशन (बजेट तर्जुमा, विनियोजन, नियन्त्रण, अभिलेख र प्रतिबेदन) पेश्कि र बेरुजु रहेको अबस्था । Θ सफ्टवयरहरु (SuTRA, CoPPoMIS, ...)को संचालनबाट अपेक्षित नतिजा प्राप्त नभएको अबसथा ।
	उपभोक्ता समिति/समुदाय		
	Θ योजना परियोजना प्रस्ताब तयार गर्ने सीपको कमी । Θ अभिलेख ब्यबस्थापन, लेखापालन र प्रतिबेदन लेखन ज्ञान र सीपको कमी । Θ संचार, समन्वय र समझदारीता विकास गर्ने ज्ञान र सीपको कमी ।	Θ योजना परियोजना प्रस्ताब तयार र पेश गर्न सक्ने उ.स.हरु । Θ आबश्यक अभिलेख ब्यबस्थापन, लेखापालन र प्रतिबेदन लेख्न सक्ने उ.स.हरु । Θ संचार, समन्वय र समझदारीता विकास गरि कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने उ.स.हरु ।	Θ गुणस्तरीय योजना परियोजना प्रस्ताब तयार र पेश गर्न कठिनाई । Θ आबश्यक अभिलेख ब्यबस्थापन, लेखापालन र प्रतिबेदन लेख्न कठिन । Θ संचार, समन्वय र समझदारीता विकास गर्न कठिन ।

संस्थागत विकास	⊖ २ वटा भवनहरु प्रयाप्त देखिए पनि सेवा प्रबाहमा साँघुरो, र घेराबारा सहितको सुरक्षित नभएको । सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि संरचना सुचनापाटि, वडापत्र लगायताका ब्यबस्था नभएको । सुबिधा सम्पन्न सभा कक्ष नभएको । ⊖ बारुणयन्त्र (दमकल), एम्बुलेन्स नभएको । ⊖ आबश्यक सबै सफ्टवयरहरु नभएको । ⊖ शाखागत कार्य जिम्मेवारी र कार्यविवरणको ब्यबस्था नभएको । ⊖ विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरुकोलागि आबश्यक भवनहरु रहेको । ⊖ पशु र कृर्षि सेवा केन्द्रको लागि छुट्टै र ब्यबस्थित कार्यालय भवनहरु, प्राविधिक प्रबिधिहरु नभएको । ⊖ पशु, कृर्षि र पुर्वाधार शाखामा आबश्यक ल्याबहरु नहुनु ।	⊖ प्रयाप्त, सहज, सुरक्षित, प्रबिधिमैत्रि, समाबेशी संरचना (सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि) सहित आबश्यक औजार र उपकरणले सहित भएको सुबिधा सम्पन्न कार्यालय । ⊖ बारुणयन्त्र (दमकल) र एम्बुलेन्सको ब्यबस्था । ⊖ आबश्यक सबै सफ्टवयरहरु भएको । ⊖ शाखागत कार्य जिम्मेवारी र कार्यविवरणको ब्यबस्था नभएको । ⊖ विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरुकोलागि आबश्यक भवनहरुको ब्यबस्था । ⊖ श्रोत साधन, प्रबिधि र दक्ष जनशक्ती सहितको गुणस्तरीय सेवा दिन सक्ने पशु र कृर्षि सेवा केन्द्र । ⊖ पशु, कृर्षि र पुर्वाधार शाखामा आबश्यक ल्याबहरुको ब्यबस्था ।	⊖ अप्रयाप्त, साँघुरो, असुरक्षित कार्यालय भवन । जहाँ सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि संरचना सुचनापाटि, वडापत्र लगायताका ब्यबस्था नभएको । सुबिधा सम्पन्न सभा कक्ष नभएको । ⊖ बारुणयन्त्र (दमकल) र एम्बुलेन्सको सुविधा नभएको । ⊖ सेवा प्रवाहमा ढिला सुस्ति । ⊖ कमजोर कार्यसम्पादन स्तर । ⊖ विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट नियमित सेवाहरु प्रवाह भईरहेको । ⊖ पशु र कृर्षि सेवा केन्द्रमा नाम मात्रको सेवा प्रबाह । ⊖ पशु, कृर्षि र पुर्वाधार शाखाबाट गुणस्तर मापन र आबश्यक सेवा दिन नसकेको अबस्था ।
बिधि/प्रणालीको विकास	⊖ आबश्यक सबै कानुनहरु निर्माण नभएको । ⊖ आबधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनाहरु तयार नभएको । ⊖ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको लागि आचारसंहिता तयार नहुनु । ⊖ कार्यसम्पादन विकास प्रणाली र कार्य सम्पादन संझौताको कार्यबिधि तयार नहुनु । ⊖ जोखिममा आधारित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा नहुनु । ⊖ प्रबिधिहरुको उपलब्धता र प्रयोग अपेक्षित रुपमा नहुनु । ⊖ समन्वय र साझेदारीता विकास सम्बन्धी बिधि र प्रकृया तयार नहुनु । ⊖ वातावरण संरक्षण तथा विपद् ब्यबस्थापन सम्बन्धी आवश्यक बिधि र प्रकृयाहरु तय नहुनु । ⊖ बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, सिकाई र उपलब्धिको ब्यबस्थापन र अनुभब आदानप्रदानको बिधि तथा प्रणालीको विकास नभएको ।	⊖ आबश्यक सबै कानुनहरु निर्माण भएको । ⊖ आबधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनामा आधारित बार्षिक योजना र कार्यक्रमहरु । ⊖ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीले आचार संहिताको पालना गरेको । ⊖ कार्यसम्पादन विकास प्रणालीको कार्यान्वयन र कार्य सम्पादन संझौताको आधारमा उच्च स्तरमा कार्यसम्पादन । ⊖ प्रभावकारी आर्थिक प्रशासन, पेश्कि र बेरुजू शुन्य रहेको अबस्था । ⊖ आबश्यक प्रबिधिहरुको उपलब्धता र प्रयोग बाट चुस्त सेवा प्रवाह । ⊖ समन्वय र साझेदारीता मार्फत योजनाको कार्यानवयनबाट उच्च प्रतिफल प्राप्त । ⊖ बिधि र प्रकृयाबद्ध वातावरण संरक्षण तथा विपद् ब्यबस्थापन हुने अबस्था । बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, सिकाई र उपलब्धिको ब्यबस्थापन र अनुभब आदानप्रदानबाट यथोचित लाभ प्राप्त गरिरहेको अबस्था ।	⊖ आबश्यक कानुनको अभावमा कार्य प्रभावित भएको अबस्था । ⊖ टुक्रे र छरपष्ट योजना र कार्यक्रमबाट न्यून प्रतिफल । ⊖ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचरण र ब्यबहारमा एकरुपता नहुनु । ⊖ कार्यजिम्मेवारी, कार्यविवरणमा अलमल कमजोर कार्यसम्पादन स्तर । ⊖ कमजोर आर्थिक प्रशासन, पेश्कि र बबेरुजु रहेको अबस्था । ⊖ प्रबिधिहरुको उपलब्धता र प्रयोग अपेक्षित नहुदा सेवा प्रभावित । ⊖ समन्वय र साझेदारीता बिहिन अबस्था । ⊖ वातावरण संरक्षण तथा विपद् ब्यबस्थापनमा कुनै काम नभएको अबस्था । बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, सिकाई र उपलब्धिको ब्यबस्थापन र अनुभब आदानप्रदानको थालनी नै नभएको अबस्था ।

परिच्छेद : ४ राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य तथा उद्येश्य

४.१ क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य

राप्ती नगरपालिका र यसका सहयोगी निकायहरूको मानव संशाधन तथा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि मार्फत् विकास व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक वस्तु तथा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, गुणस्तरीय र पारदर्शी बनाउन सहयोग गर्नु यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ ।

४.२ उद्येश्य

राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्नुको प्रमुख उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

* नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा भई सोको कार्यान्वयनबाट नगरपालिका तथा सहयोगी निकायहरूको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार गर्ने ।
* क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोत तथा साधनहरूको एकीन भई सो को परिपूर्तिका लागि सरोकारवालाहरूलाई मार्ग दर्शन गर्ने ।
* स्थानीय विकास प्रक्रिया, सेवा एवम् सुविधामा अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समूदाय र पिछडिएको तथा आर्थिक रूपले विपन्न वर्गको पहुँच वृद्धि गर्न सहयोग गर्ने ।

निर्दिष्ट उद्देश्यहरू

* संविधान तथा प्रचलित कानुनहरूबाट प्राप्त अधिकार अनुरूप जन उत्तरदायीपूर्ण ढंगबाट कार्यसम्पादन गर्नका लागि स्थानीय सरकारको सवल र कमजोर पक्षहरूको पहिचान गर्ने ।
* नगरपालिकालाई प्राप्त अधिकार र जिम्मेवारी दक्षताका साथ सम्पादन गर्न जननिर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सहयोगी निकायहरू लगायत स्थानीय विकासका सरोकारवालाहरूको कार्यदक्षता वृद्धिको आवश्यकता सहभागितात्मक विधि अवलम्बन गरी पहिचान गर्ने ।
* प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक धारणा, ज्ञान र सीप विद्यमान क्षमता बीचको फरक पहिचान र आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न मार्गदर्शन गर्ने ।
* सेवा प्रवाह तथा विकास ब्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि र प्रणालीको अनुसरण तथा प्रयोग गर्न आधार तयार गर्ने ।
* संस्थागत विकास तथा मानव संशाधन विकासका क्षेत्रमा देखिएका कमजोर क्षेत्रहरू पहिचान गरी क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्रक्रियाका रूपमा सञ्चालन, कार्यान्वयन तथा प्रयोग गर्नका लागि कार्यनीति निर्धारण गर्ने ।
* संस्थागत विकासका लागि लगानी गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी तदनुरूप संस्थागत विकासका कार्यक्रम तय गर्ने ।

४.३ राप्ती नगरपालिकामा क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन पछिको अपेक्षित नतिजा

क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन भएपछि नगरपालिकाबाट संचालन हुने सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि एवं प्रणालीको प्रयोग एवं अनुशरण भई नतिजामुखी प्रशासन संचालन भएको हुनेछ । यस क्षमता विकास योजना तर्जुमाबाट निम्न प्रतिफलको अपेक्षा गरिएको छ :

* संगठनात्मक संरचनामा देखिएको क्षमता अन्तराल पत्ता लगाई नगरपालिकाले मानवीय संसाधन, संस्थागथत र बिधि/प्रणाली विकासको अवशर प्राप्त गर्नेछ ।
* कर्मचारीको रुची, चाहना तथा कार्यसम्पादनको स्तर एवं क्षेत्रलाई सम्वोधन गर्ने गरी क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको आधार तयार हुनेछ ।
* मानव संसाधन विकासको प्राथमिकता निर्धारण गरी सो क्षेत्रमा उपलव्ध श्रोत विनियोजन गर्नका लागि ३ वर्षे क्षमता विकास कार्ययोजना प्रमुख आधार हुनेछ ।
* माग र आपूर्तिको आधारमा क्षमता विकास कार्ययोजनालाई वर्गिकरण गरी श्रोत साधन जुटाउन उपयुक्त अवसर प्राप्त हुनेछ ।
* मुलुकमा संघीयता कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्तरबाट हुने योगदान गर्न नगरपालिका सक्षम हुनेछ ।
* नगरपालिकाको क्षमता विकासको साथै समुदाय र सरोकारवालहरुलाई उनीहरुको कार्य सम्पादन स्तरमा समेत वृद्धि गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछ ।

परिच्छेद : ५ राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण

क्षमता विकास योजना तर्जूमाको क्रममा सिलसिला र प्रकृयाबद्ध तबरमा क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण सम्म आईपुग्दा यससंग सम्बन्धीत धेरै पक्षहरु प्रष्ट भईसकेका छन् । हामीले देखे सुनेका र अनुभव गरेको आधारमा भन्न सकिन्छ कि विद्यमान बस्तुस्थितिको जगमा उभिएर अबको गन्तब्य तय गर्नुनै आवश्यकता पहिचान गर्नु हो । तसर्थ यहाँ राप्ती नगरपालिकाको **मानब संसाधन, संस्थागत र विधि/प्रणाली** कोबिद्यमान क्षमता लाई अपेक्षित क्षमताबाट घटाएर क्षमता विकासको गन्तब्य यानैकी क्षमता विकासका आवश्यकताहरु एकिन गरिएको छ ।

क्षमता विकासका आवश्यकता विश्लेषण

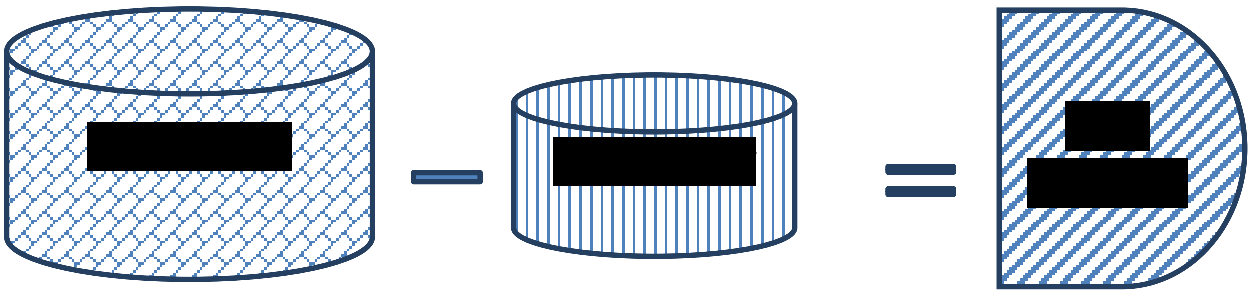

राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण जनप्रतिनिधि स्तर, समिति तथा उपसमिति स्तर, कर्मचारी स्तर, संस्थागत स्व-मूल्याँकनका कमजोर सूचकहरु र संविधानको अनुसूची ८ मा उल्लिखित स्थानीय सरकारका एकल अधिकारका क्षत्रमा भएको कार्य सम्पादनको स्तरको विश्लेषण गरि गरिएको छ । जसको विस्तृत विवरण देहाए बमोजिम रहेको छ ।

५.१ जनप्रतिनिधि स्तर

तालिका :-८, जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण ।

पदीय जिम्मेवारी वा पद	सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल(**Performance Gap)**	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
प्रमुख	सभा तथा कार्यपालिकाको बैठक बोलाउने, प्रमुखता गर्ने, कार्यसूची पेश गर्ने, बार्षिक कार्यक्रम बजेट तयार र पेश गर्ने । निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।	कार्यपालिकाको नियमित बैठक बस्ने गरेको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समयमै पेश गरेको जस्तै–आ.व. ०७८।०७९ को बजेट असार ०७ गते पेश गरी पारित भएको ।	प्रभावकारी योजना तर्जुमा, जिवन्त प्रगति समीक्षा र नतिजामुखि अनुगमनको थालनी नभएको । गुणस्तरीय अभिलेख व्यबस्थापन मा कमी रहेको ।	सहभागितात्मक योजना तर्जुमा, प्रगति समीक्षा र नतिजामुखि अनुगमन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम । गुणस्तरीय अभिलेख व्यबस्थापन सीप विकास ।	मानब संशाधन संस्थागत बिधि/प्रणालीगत
	कानुन निर्माण	संविधान र एनले प्रदत्त	कर्मचारी र	कानुन निर्माण सम्बन्धी	मानब संशाधन

	सम्बन्धी कार्य ।	गरेका र नगरपालिकाको बिधिबत सचालन र ब्यबस्थापनको लागि करिब ४२ वटा (ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि) निर्माण गरि कार्यान्वयनको क्रममा रहेका । १३ वटा कानुनहरु स्वीकृत हुन बाँकी रहेको ।	पदाधिकारीको लागि आचार संहिता नबनेको । सबै आबश्यक कानुनहरु निर्माण नभएको । कानुन निर्माण गर्न विज्ञ जनशक्तिको कमी रहेको ।	बिस्तृत ज्ञान । कानुन निर्माणमा विज्ञ जनशक्तिको व्यवस्थापन ।	
	प्रशासकीय तथा आर्थिक ब्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।	प्रशासनिक, आर्थिक तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धीका नियमित कार्यहरु भइरहेको ।	सेवा प्रवाहलाई गुणात्क बनाउने । प्रबिधिको ब्यबस्था र प्रयोग गरि सेवाग्राहि मैत्रि बनाउन आबश्यक रहेको ।	सेवाप्रबाह, सुशासन, नेतृत्व विकास लगायत ब्यबस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी अभिमुखिकरण/प्रशिक्षण । आबश्यक प्रबिधिको ब्यबस्थापन र उपयोग ।	मानब संशाधन संस्थागत प्रणालीगत
उपप्रमुख	न्यायिक समिति, अनुगमन समित र अन्य बिभिन्न समितिको संयोजक भई काम गर्ने । गैर सरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धीका कार्यको समन्वय गर्ने ।	न्यायीक समितिले न्याय निरुपणमा राम्रो काम गरेको । आ.ब.०७७।०७८ मा जम्मा ५४ वटा मुद्धामा ४६ वटाको किनारा लगाएको, ८ वटा प्रकृयामा रहेको । न्यायीक समितिको प्रतिवेदन समयत्रै तयार र पेश भएको । गैरसरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण का कार्यहरुको समन्वय गरेको । राजस्व परामर्श र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजक भइ काम गरेको ।	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । अनुगमन र मुल्यांकन अबधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । योजना तर्जुमा, बजेट ब्यबस्थापन र समन्वय सीपको कमी ।	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको अभिबृद्धि कार्यक्रम । विकास आयोजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकन ज्ञान र सीप विकास सम्बन्धीका कार्यक्रम । योजना तर्जुमा, बजेट ब्यबस्थाप र समन्वय कार्य सम्बन्धीका ज्ञान र सीप अभिबृद्धिका कार्यक्रम ।	मानब संशाधन संस्थागत
वडा प्रमुख	वडा समितिको समन्वयकर्ता भई काम गर्ने । स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षा गर्ने । सीफारिस तथा प्रमाणित गर्ने ।	वडाका नियमित प्रशासनिक तथा समन्वय र अनुगमनका कार्यहरु नियमित रुपमा भईरहेको । ऐन प्रदत्त कार्य जिम्मेवारीहरु (सीफारिस तथा प्रमाणित) निरन्तर भइरहेको ।	योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी अबधारणा, ज्ञान र सीप को कमी । वडा कार्यलयमा प्रयाप्त पुर्वाधार, प्रबिधि, उपकरण र दक्ष जनशक्तिको कमी ।	योजना तर्जुमा, कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि सम्बन्धी आधारभूत तालिम अनुगमन तथा मुल्यांकन सीप विकास तालिम संचार र समन्वय सीप विकास तालिम	मानव संसाधन
कार्यपालिका सदस्य	विषयगत क्षेत्रको संयोजक रहने संयोजनको अबधारणा र भूमिका मानव संशाधन सम्बन्धी	तोकेको जिम्मेवारी सामान्यतया सम्पादन भईरहेको ।	योजना तर्जुमा र संयोजनका कार्यहरुमा थप प्रभावकारीता आवश्यक ।	संयोजनको अवधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा सीपमुलक तालीम	मानव संसाधन

	कार्यपालिकाले तोकेको कार्य गर्ने ।				

५.२ समिति तथा उप समिति गठन, परिचालन र कृयाशिलता

तालिका :-९, समिति तथा उप समितिको क्षमता विकास आबश्यकता विश्लेषण ।

समिति/ उप समिति	संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन बमोजिम सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य जिम्मेवारीहरु	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल(Performance Gap)	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
न्यायिक समिति	घरायसी भैभगडा, लैङ्गिक हिंसा, लेनदेन, घरजग्गा विवाद, अन्य व्यक्तिलाई परेको असर, सम्बन्ध विच्छेद, कुटपिट, गाली बेइजति, साधँ मिचेको, आदि ।	न्यायीक समितिले न्याय निरुपणमा राम्रो काम गरेको । आ.ब. ०७७।०७८ मा ५४ वटा मुद्दामा ४६ वटाको किनारा लगाएको, ८ वटा प्रकृयामा रहेको । न्यायीक समितिको प्रतिवेदन समयत्रै तयार र पेश भएको । गैरसरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण का कार्यहरुको समन्वय गरेको । मेलमिलाप केन्द्र र समितिहरु गठन भएको । केन्द्रमा आबश्यक कानुनी किताबहरु उपलब्ध भएको ।	न्याय निरुपणको बिधि र प्रकृयाको ज्ञानमा कमी रहेको । मेलमिलाप केन्द्रले पुर्ण क्षमतामा कार्य सम्पादन गर्न नसकेको ।	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको अभिबृद्धि कार्यक्रम । मेलमिलाप केन्दको मेलमिलाप र समभदारी विकास सम्बन्धी क्षमता विकास ।	मानबसंसाधन संस्थागत
राजस्व परामर्श समिति	राजस्व सम्बन्धी नीति ऐन नियम र सो को परिपालना गर्ने । स्रोत, दर, दायराको निर्णय गर्ने । व्यबसायको प्रवर्द्धन र रोजगारीको सृजना गर्ने । कर, गैरकर आम्दानी, सेवा शुल्क, दस्तुर, आदि बारे निर्णय लिने ।	राजस्व परामर्श समितिको नियमित बैठक बसी प्रतिवेदन तयार र पेश गरेको कर तथा गैर कर राजस्व सम्बन्धी ऐन , २०७८ लागु भएको । कर, गैरकर आम्दानी, सेवा शुल्क, दस्तुर, आदि बारे निर्णय गरि सो को कार्यान्वयनमा प्रकृयामा रहेको ।	आन्तरिक आय प्रक्षेपण अनुसार आय संकलन कार्ययोजनाको कमी र आय बृद्धि गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको ।	आन्तरिक आयको बार्षिक प्रक्षेपण बमोजिम आय बृद्धि गर्न सक्ने सीप र क्षमताको विकास ।	मानब संसाधन
श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति	आयको प्रक्षेपण गर्ने । आन्तरिक आय, राजस्वको बाँडफाँड बाट प्राप्त हुने राजस्व, वत्तीय हस्तान्तरण र आन्तरिक ऋणबाट प्राप्त हुने आय । स्रोत अनुमानको आधारमा बजेटको कुल सीमा निर्धारण गर्ने । बजेट तथा कार्यकमको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	आय प्रक्षेपणको कार्य भईरहेको । आन्तरिक आय, हस्तान्तरणबाट प्राप्त आय, र अनुदानको रकमलाई सन्तुलित रुपमा वितरण गरी नगरपालिकाको सन्तुलित विकासमा प्राथमिकता दिएको । विषयगत शाखा र वडा समितिले निर्धारित समयमा नै कार्यक्रम र अनुमानित बजेट तर्जुमा गरी कार्य पालिकामा पेश गरेको ।	स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण कार्यलाई थप प्रभावकारी र यथार्थपरक बनाउन आबश्यक रहेको ।	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारणमा समिति र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि ।	मानब संसाधन
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति	समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यकमको प्राथमिकीकरण गर्ने । विषय क्षेत्रगत रुपमा छलफल गर्ने । योजना तथा कार्यकममा दोहोरो हुन नदिने । स्थानीय आवश्यकतालाई हेरेर कार्यकमको तर्जुमा गर्ने ।	समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यकमको तर्जुमा र प्राथमिकीकरण गरेको । स्थानीय आवश्यकताको आधारमा बिषयगत छलफल गरि योजना र कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने गरेको ।	योजना, बजेट तथा कार्यकमको तर्जुमा र प्राथमिकीकरण गर्ने । विषय क्षेत्रगत रुपमा स्थानीय आवश्यकता र सम्भावनाको आधारमा कार्यक्रा तर्जुमा लाई थप प्रभावकारी बनाउन आबश्यक	योजनाको छनौट तथा तर्जुमा, बजेट तथा कार्यकमको प्राथमिकीकरण गर्ने, श्रोतको पहिचान र आँकलन गर्ने ज्ञान र सीप विकासका कार्यक्रमहरु ।	मानब संसाधन संस्थागत

			।		

५.३ कर्मचारी स्तर (बिभिन्न तहगत श्रेणी अनुसार)

तालिका :-१०, कर्मचारीहरुको क्षमता विकास आबश्यकता विश्लेषण ।

पदीय जिम्मेवारी वा पद	सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल**(Performance Gap)**	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संशाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	- निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य । - योजना, सार्वजनिक खरिद, आर्थिक प्रशासन तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धी कार्य । - अनुगमन, मुल्यांकन सम्बन्धी कार्य ।	- सबै प्रकारका नियमित बैठकहरु आयोजना र संचालन गर्ने गरेको । - गाउँ सभा सम्पन्न गरेको, बजेट समयमा पेश तथा पारित गराएको, - खर्च गर्ने अख्तियारी प्राप्त गरी बजेट कार्यान्वयन गरेको, आर्थिक कारोवारको अभिलेख राख्न लगाएको - लेखापरिक्षण र कर्मचारी प्रशासन राम्रो रहेको ।	- आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग नगरेको । - आलेप तथा मलेपका बेरुजुहरु लक्ष्य निर्धारण गरी फछ्र्यौट नभएको । - अनुगमन संयन्त्र प्रभावकारी नरहेको । - खरिदको गुरुयोजना तथा योजना नबनाएको । - शाखा र तहगत कर्मचारीहरुको बिस्तृत कार्य विवरण र कार्यसम्पादन संभौता नभएको ।	- NPSAS सम्बन्धी सीप विकास तालिम । - बेरुजु फछ्र्यौट सम्बन्धी उत्प्रेरणात्मक प्रशिक्षण । - सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी आधारभूत्त तालीम । - अनुगमन र कार्यसम्पादन पद्धति सम्बन्धी तालिम ।	मानब संसाधन संस्थागत विकास
प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा (अधिकृत, नास, खसिदार)	१. आवधिक योजना तयार गर्ने । २. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने । ३.आयोजनाहरुको कार्यान्वयन तथा अनुगमन, मुल्यांकन गर्ने । ४.परियोजना बैंक तयार गर्ने । सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गर्ने ५. O & M Survey गर्ने ६. कर्मचारीको कार्यविवरण तयार गर्ने ७. पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको आचार संहिता बनाउने ।	- वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समयमा तयार र पेश भएको । - आयोजनाहरुको कार्यान्वयन तथा अनुगमनको कार्य भईरहेको । - सार्वजनिक सुनुवाइ १ पटक मात्र भएको । - सबै कर्मचारीहरुको विस्तृत कार्यविवरण नरहेको । - पालिकाको कूल स्वीकृत दरबन्दी मध्ये केही पदहरु रिक्त रहेको । - कर्मचारीको लागि संघीयता निजामती आचार संहिता लागु भएको ।	- आवधिक योजना तयार नभएको । - मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार नभएको । - योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन तयार नभएको । - डिजिटल नागरिक वडापत्रको ब्यबस्था नभएको । - सबै कर्मचारीहरुको विस्तृत कार्यविवरण नरहेको । - अन्तर शाखा समन्वयमा कमी । - O &Mसर्भेक्षण भएको ।	- आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण । - अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धी ज्ञान र सीप विकास तालीम - सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको बिधि र प्रकृया निर्धारण । कर्मचारी र पदाधिकारीहरुको लागि आचार संहिता निर्माण र पालना । - कार्यसम्पालन पद्धतिबारे ज्ञान र सीप विकास तालिम ।	मानब संसाधन प्रणालीगत
आर्थिक प्रशासन शाखा (लेखा अधिृत, लेखापाल)	१. आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने । २. एकीकृत सम्पत्तिको व्यवस्थापन गर्ने । ३. अन्तिम लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन तयार	- मासिक रुपमा आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको । - एकीकृत सम्पत्ति विवरणको लागि सफ्टवेयर तयार भएको - मासिक प्रतिवेदन तथा सूचनाहरु वेभसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्ने गरेको । - बजेटको तर्जुमा, खर्चको	- बेरुजु फछ्र्यौट एवं फरफारक सन्तोषजनक नभएको । - आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग नगरेको ।	- आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण सम्बन्धी अभिमुखिकरण । - बेरुजु फछ्र्यौट कार्य योजना ।	- मानबसंसाधन - प्रणालीगत

	गर्ने । ४. एकिकृत आर्थिक बिवरणको तयार गर्ने ।	लेखा र प्रतिवेदन कार्यमा SuTRA लाई कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।			
पुर्वाधार विकास तथा वातावरण (ईन्जिनियर, सब-ईन्जिनियर, सहायक प्राविधिक)	१.सहरी विकास तथा बस्ती विकास विकास सम्बन्धी नीति तयार, कार्यान्वयन एवं अनुगमन गर्ने । २. भवन सम्बन्धी मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने । ३. वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन । ४. पुनः निर्माण सम्बन्धी कार्य ।	- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यबस्थापन ऐन बनेको । - वाताबरण संरक्षण तथा फोहरमैला ब्यबस्थापन ऐन बनेको । - पुर्वधार विकासका योजना निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमनका कार्यहरु भईरहेको ।	- बस्ती विकास कार्यविधि नभएको - नक्सा पास कार्यविधि नभएका - सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार नभएको - यातायात तथा सवारी व्यवस्थापन कार्यविधि नभएको ।	- सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीतिको तयारी रल कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखिकरण ।	- संस्थागत
स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास साखा (अधिकृत, सहाएक, अ.हे.ब., अ.न.मी.)	१.नगर स्तरीय अस्पतालको स्थापना र संचालन । २.आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ एवं पोषण, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्य । ३. खाद्य पदार्थको गुणस्तर सम्बन्धी ४. स्वच्छ खानेपानी सम्बन्धी ५.स्वास्थ्यजन्य फोहरमैला व्यवस्थापन ६. औषधी पसल संचालन अनुमति, नियमन ७.सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी ८.बेरोजगारीको तथ्यांक संकलन गर्ने ।	- सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा आवद्ध लाभग्राहीहरुको तीन पुस्ते विवरण अद्यावधिक गरेको । - ७वटा स्वास्थ्य संस्था संचालनमा रहेको । - स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाइ ऐन कार्यान्वयनमा रहेको । -१५ शैयाको अस्पताल निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको । - वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन भएको । - सामाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरणका कार्यहरु भईहेको । - बेरोजगारको तथ्यांक संकलन र ब्यबस्थानको कार्य आंशिक रुपमा भईरहेको ।	- स्वास्थ्य सेवा संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि नभएको - स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण, स्तरोन्नति तथा थप सेवासम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि नभएको - स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको - सुर्तिजन्य पदार्थ नियन्त्रण र नियमन गर्ने ऐन कार्यान्वयनमा नरहेको । - मदिरा उत्पादन, विक्रि वितरण तथा नियन्त्रण सम्बन्धी ऐनको निर्माण नभएको । - गैरसरकारी संस्थासँग साझेदारी तथा सहकार्य नभएको ।	- सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी चेतानमूलक अभिमुखीकरण कार्यक्रम । - गैरसरकारी संस्थासँग साझेदारी तथा सहकार्य सम्बन्धी कार्यविधि	- मानव संशाधन प्रणालीगत संस्थागत संस्थागत प्रणालीगत
शिक्षा, यूवा तथा खेलकुद (अधिकृत, प्रा.स)	१. बाल विकास, आधारभूत शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, विशेष शिक्षा सम्बन्धी २. गुठी एवं सहकारी विद्यालय ३.प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम सम्बन्धी ४. विद्यालयहरुको	- शिक्षक दरबन्दी मर्ज तथा मिलान गरेको - शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण भएको - विभिन्न समिति उपसमितिको वैठक बस्ने गरेको - युवा प्रतिभा पहिचान र प्रोतसाहन गन गरेको - जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यबस्थापनको ढाँचागत फर्ममा अभिलेख राख्ने	- सामुदायिक विद्यालय तथा बालविकास केन्द्रहरुलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको । - शिक्षा विकास कोष सम्बन्धी व्यवस्था नभएको । - पुस्तकालय तथा वाचनालयको स्थापना नभएको । - गाउँपालिकामा विद्यमान	- बालमैत्रि स्थानीय सरकार निर्माणको लागि अभिमखिकरण - अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम । - शैक्षिक प्रशासन तथा प्रविधिक बिषयक शिक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम - प्रधानाध्यापकहरुका लागि नेतृत्व विकास, सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालन सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	- प्रणालीगत - मानव संशाधन - संस्थागत

	जग्गा तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन एवं अभिलेख ५. विद्यालय शिक्षकहरुको दरबन्दी एवं पदपूर्ति व्यवस्था ६. शैक्षिक गुणस्तरको अभिवृद्धि तथा पाठ्य सामाग्रीको व्यबस्थापन ।	- सामुदायिक बिद्यालयको संचालन, ब्यबस्थापन र नियमन हुने सामान्य रुपमा हुने गरेको - सामुदायिक बिद्यालयको संख्या माध्यामिक २० र आधारभुत तर्फ १४ रहेको - पाठ्यसामग्रीको वितरण गर्ने गरेको ।	जनशक्तिबाट विद्यालयहरुको अनुगमन गर्न कठिन भएको । - शिक्षक तथा कर्मचारीको पेशागत क्षमता विकास तर्फ खास काम हुन नसकेको । - बालमैत्रि स्थानीय सरकार निर्माणको लागि आबश्यक कार्यहरु नभएको । - खेलकुदको क्षत्रमा आबश्यक कार्यहरु नभएको ।		
कृषितथा पशु सेवा (अधिकृत, सहायक)	१. कृषि सेवा सम्बन्धी २.पशु सेवा सम्बन्धी ३.बीउ बिजन, मलखाद, रसायन तथा औषधीको आपूर्ति र नियमन ४. कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि ५.कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण	- वटा कृषि समुह गठन भएको । - कृषकहरुलाई ५०% अनुदानम कृषि अैजार बितरण गरेको - ७ वटा पकेट क्षेत्रका कृषि फार्महरुलाइ रकम वितरण गरेको - व्यवसायिक तरकारी खेतीका लागि कृषकहरुलाई ५०% अनुदानमा प्लाष्टिक वितरण गरेको - तरकारी खरिद बिक्री केन्द्र स्थापना भएको ।	- कृषि कार्यक्रम संचालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको - पशु स्वास्थ्य संचालन कार्यविधि नभएको - बीउ बिजन, मलखाद, रसायन तथा औषधी र नियमन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको	- प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीपमुलक तालिम - तालिम बीउ बिजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा	- मानव संशाधन - प्रणालीगत
आन्तरिक ले.प. ईकाई (सहायक)	१. नगरपालिकाको आर्थिक कारोवारको आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने । २. अन्तिम लेखा परीक्षणको लागि गा.पा. को लेखा श्रेस्तालाई दुरुस्त तथा तयारी हालतमा राख्न लगाउने ।	- आन्तरिक लेखा परिक्षण भईरहेको । - लेखाको श्रेष्ता दुरुस्त राखेको ।	- आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शन नभएको ।	- आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शनको तयारी ।	- प्रणालीगत

५.४ विषय क्षेत्र अनुसार संस्थागत स्वमुल्यांकन (LISA) मा कमजोर कार्यसम्पादन देखिएका क्षेत्रहरुको विश्लेषण

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्व-मूल्याँकनका विषय क्षेत्र अनुसार राप्ती नगरपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को संस्थागत स्व-मूल्यांकनका १० वटा विषय क्षेत्र अनुसार प्राप्त गरेको कुल प्राप्तांक ७६.२५ रहेको छ । जुन उत्तम समूहमा पर्दछ । विषय क्षेत्रगत रुपमा प्राप्त अंकको आधारमा, वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन, समाजिक समावेशीकरण, भौतिक पुर्वाधार, र बार्षिक बजेट तथा योजना व्यबस्थापन जस्ता क्षत्रहरुमा केहि कमजोर देखियो भने बाँकी बिषय क्षत्रहरुमा राम्रो रहेको पाईयो ।

तालिका :-११, राप्ती नगरपालिकाको आ.ब. ०७७/०७८ को संस्थागत स्वमूल्यांकनको सारांस नतिजा

क्र.स.	विषय शीर्षक	पूणांङ्क	प्राप्तांक
१	शासकीय प्रवन्ध	९	८.५
२	संगठन तथा प्रशासन	८	६
३	वार्षिक वजेट तथा योजना ब्यबस्थापन	११	७
४	वित्तीय एवं आर्थिक ब्यवस्थापन	११	१०
५	सेवा प्रवाह	१६	१३.२५
६	न्यायिक कार्यसम्पादन	७	७
७	भौतिक पुर्वाधार	१३	८.२५

८	समाजिक समावेशीकरण	१०	६.२५
९	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	५
१०	सहकार्य तथा समन्वय	६	५
जम्मा		१००	७६.२५

संस्थागत स्व-मूल्यांकन (LISA) को आधारमा कमजोर देखिएका विषय क्षेत्रका सूचकहरुमा क्षमता अन्तराल विश्लेषण गरि सुधारका लागि निम्न अनुसारको क्षमता विकासका गतिविधिहरु सञ्चालन गर्नु उपयुक्त देखिन्छ ।

तालिका :-१२, राप्ती नगरपालिकाको आ.ब.०७७/०७८को संस्थागत स्वमूल्यांकनको विस्तृत नतिजा

क्र.स.	स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पुर्णांक	प्राप्तांक	कमजोर सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल(Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम
१.	**शासकीय प्रबन्ध**	९	८.५		
१.१.१.	सभाको संचालन प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१.१.२.	कार्यपालिकाको निर्णय प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१.१.३.	सभा/कार्यपालिकाकाले बनाएका स्थानीय कानून (ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड) तथा निर्णयहरुको सार्वजनिकीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१.२.१.	सभा र कार्यपालिकाका समिति/उपसमिति संचालन सम्बन्धी कार्यविधि	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१.२.२.	कार्यपालिकाको बैठक संचालन (बैठक बोलाउने, मिति स्थान तोक्ने, कार्य सूची उपलब्ध गराउने, गणपुरक संख्या, निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर, निर्णयमा असहमति आदी)	१	१	कार्यपालिकाको बैठक संचालन बिधि आंशिक रुपमा पालना भएको	–
१.२.३.	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	१	०.५	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणली तयार नभएको	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली विकासको ज्ञान र सीप
१.२.४	स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको सम्पत्ति विवरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१.३.१	मूल्याङ्कन अवधिमा बसेको कार्यपालिकाको बैठक संख्या	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१.३.२	लेखा प्रणालीमाSuTRAको प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
२.	**संगठन तथा प्रशासन**	८	६		
२.१.१	नगरपालिकाको क्षमता विकास	१	०.७५	क्षमता विकास योजना निर्माण नभएको	क्षमता विकास योजना निर्माण
२.१.२	प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण	१	०.७५	समयमा गुणस्तरीय प्रतिबेदन पेश नभएको	–
२.२.१	विषयगत विभाग/महाशाखा शाखा/उपशाखा/एकाइहरु एवं जनशक्तिको काम, कर्त्यव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्यविवण	१	०=५	सबै शाखा र विभागहरुको बिस्तृत कार्य विवरण नभएको ।	सबै शाखा र विभागहरुको बिस्तृत कार्य विवरण तयार ।
२.२.२.	स्थायी पदपूर्ति नगर्ने भनिएका पदहरुमा करारबाट मात्र पदपुति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
२.२.३.	कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन सम्झौता	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
२.३.१.	जनशक्ति क्षमता विकासमा लगान	१	०.५	जनशक्तिको क्षमता विकासमा आबश्यक लगान नभएको ।	जनशक्तिको क्षमता विकासमा आबश्यक लगानी ।
२.३.२	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको उपस्थिति दिन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
२.३.३.	क्षमता विकास कार्यक्रममा पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको सहभागिता	१	०.५	कुल पदाधिकारी र कर्मचारीको ४०% भन्दा कमको सहभागिता रहेको	क्षमता विकासका कार्यक्रमको महत्व र सहभागिता बृद्धि
३.	**बार्षिक बजेट तथा योजना ब्यबस्थापन**	११	७		
३.१.१.	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक योजना तर्जुमा	१	०	आवधिक योजना र बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको बिचमा तालमेल नभएको	योजना तर्जुमा विषयको ज्ञान र शिप विकास

३.१.२.	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र पारित गर्ने कार्यमा सम्बद्ध समिति र समन्वय	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
३.२.१.	दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण	१	०.५	दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरणका लागि नीति तथा कार्ययोजना तयार नभएको ।	दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण र नीति निर्माणको ज्ञान र सीप
३.२.२.	विषय क्षेत्रगत रुपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
३.२.३.	बजेट प्रस्तुती तथा स्वीकृति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
३.२.४.	गैरसरकारी संघ संस्थाहरुले गाउँ/नगरसभाबाट पारित गरी योजना कार्यान्वयन	१	०	गैससका योजना तथा कार्यक्रमहरु नगरपालिकाको बार्षिक योजनामा समाबेश नभएको	योजना तर्जुमा सम्वन्धमा
३.३.१.	कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा	१	०.५	कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा १०देखि२०% माब रहेको	आन्तरिक आयको बृद्धि कार्यशाला
३.३.२.	पाँच लाखभन्दा कम लागतका योजनाले कूल पूँजीगत बजेटले ओगटेको हिस्सा	१	०.५	३० देखि ५०% सम्म रहेको	बजेट तर्जुमा र विनियोजन सिमाको ज्ञान
३.३.३.	वार्षिक आन्तरिक आय वृद्धि गत वर्षको तुलनामा	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
३.३.४.	गैसस मार्फत योजना कार्यान्वयन गरेको अवस्थामा गै.स.स. को नगद लागत साझेदारी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
३.३.५.	समपुरक अनुदानबाट संचालन हुने आयोजनाहरुमा लागत साझेदारीका लागि विनियोजित बजेट	१	०.५	कार्यबिधिले तोकेभन्दा बढि लागत साझेदारी गरेको ।	बजेट तर्जुमा र विनियोजन सिमाको ज्ञान
४.	**वित्तिय एबं आर्थिक ब्यवस्थापन**	**११**	**१०**		
४.१.१	आन्तरिक स्रोत	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.१.२.	वित्तिय अनुशासन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.२.१	आय व्ययको वर्गिकरण तथा लेखांकनका लागि नेपाल सरकारद्वारा निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.२.२.	आय र व्ययको विवरण सार्वजनिकीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.२.३.	प्रचलित कानुन अनुसार खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयारी र कार्यान्वयन	१	०	खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार भएको	खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजनाका् कार्यान्वयन
४.२.४.	वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षा	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.३.१.	रकमान्तर	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.३.२.	प्रशासनिक खर्च	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.३.३.	पूँजीगत खर्च	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.३.४.	राजस्व संकलन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
४.३.५.	खर्च गर्ने अख्तियारी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.	**सेवा प्रबाह**	**१६**	**१३.२५**		
५.१.१.	सेवा प्रवाह	१	०.५	अन्तराल नदेखिएको	–
५.१.२.	वडाले उपलब्ध गराउने सेवा	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.१.३.	सेवा प्रतिको सन्तुष्टि	१	०.७५	केहि सेवाहरुमा मात्र सेवाग्राहिको असन्तुष्टि रहेको	सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता सम्बन्धमा
५.२.१.	सेवा प्रवाह प्रविधिमा आधारित टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेसन वा कम्प्युटर विलिङ प्रविधिको प्रयोग	१	०.५	सेवा प्रवाहमा उल्लेखित मध्य २ प्रकारको सुचना प्रविधिको प्रयोग भएको	सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता र प्रबिधिको प्रयोग सम्बन्धमा
५.२.२.	सेवा प्रवाहको मापदण्ड (SOP)	१	०	सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार भएको तर	मापदण्ड कार्यानवयन गर्ने सम्बन्धमा

				कार्यानवयन नभएको	
५.२.३.	बैंकिङ प्रणालीबाट भुक्तानी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.२.४.	वडामा सेवा प्रवाहको वैकल्पिक व्यवस्था	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.१.	गुनासो फछ्र्योट	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.२.	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खाता मार्फत भुक्तानी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.३.	जन्मेको मितिले ३५ दिनभित्र भएको कूल जन्म दर्ता संख्या	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.४.	सार्वजनिक सुनुवाई	१	०.५	मुल्यांकन अवधिमा १ पटक मात्र सार्बजनिक सुनुवाई भएको	चौमासिक रुपमा सार्बजनिक सुनुवाई गर्ने व्यबस्था सम्बन्धमा
५.३.५.	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.६.	शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.७.	स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.८.	कृषि र पशु सेवा	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
५.३.९.	स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.	**न्यायिक कार्य सम्पादन**	**७**	**७**		
६.१.१.	न्याय सम्पादन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.२.१.	मेलमिलाप कर्ताको व्यवस्थापन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.२.२.	न्याय समितिको प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.२.३.	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रणाली	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.३.१.	उजूरी फछ्र्यौट	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.३.२.	न्यायिक समितिको निर्णय उपर पुनरावेदन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
६.३.३.	मेलमिलाप केन्द्र गठन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.	**भौतिक पुर्वाधार**	**१३**	**८.२५**		
७.१.१.	सडक यातायात गुरुयोजना अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण	१	०.५	सडक यातायात गुरुयोजना तयार नभएको	सडक यातायात गुरुयोजना तयार गर्ने सम्बन्धमा
७.१.२.	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना	१	०	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना तयार भएको	योजना कार्यान्वयन सम्बन्धमा
७.१.३.	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साझेदारी नीति	१	०.७५	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साझेदारी नीति तयार नभएको	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साझेदारी नीति तयार गर्ने सम्बन्धमा
७.२.१.	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार	१	०	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति तथा कार्यक्रम नभएको	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्ने सम्बन्धमा
७.२.२.	निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन	१	०.५	निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन कार्यक्रम भएको तर ब्यबस्थापनको नीति नभएको ।	पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापनको नीति तयार समबन्धमा
७.२.३.	योजनाको वातावरणीय अध्ययन- संक्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE)र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA)	१	०.५	केहि योजनाको मात्र वातावरणीय अध्ययन- संक्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE)र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) नभएको ।	सबै योजनाको वातावरणीय अध्ययन- संक्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE)र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) तयार गर्ने सम्बन्धमा ।

७.२.४.	राष्ट्रिय भवन संहिता र मापदण्ड	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.३.१.	सडकको विस्तार	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.३.२.	सडकको स्तर उन्नति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.३.३.	खानेपानी सेवा विस्तार	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.३.४.	वार्षिक योजनाको कार्यान्वयन स्थिति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.३.५.	फोहोरमैला व्यवस्थापन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
७.३.६.	औद्योगिक पूर्वाधार	१	०	एक स्थानीय तह एक औद्योगिक ग्रामको नीति बमोजिम औधोगिक ग्रामको स्थापना नभएको ।	औधोगिक ग्रामको स्थापना सम्बन्धी ।
८.	**सामाजिक समाबेशीकरण**	**१०**	**६.२५**		
८.१.१.	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरण	१	०.७५	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरणका लागि स्थानीय नीति तथा कार्यक्रम तयार भएको	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरणका कार्यक्रम
८.१.२.	समानुपातिक सहभागिता	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
८.२.१.	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१	०	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण सम्बन्धी कुनै कार्यहरु नभएको	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणका कार्यक्रमहरु
८.२.२.	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान	१	०.५	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियानहरु प्रयाप्त र प्रभावकारी नभएको	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि प्रयाप्त र प्रभावकारी बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियानहरु संचालन सम्बन्धी
८.२.३.	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासँग सम्बन्धी कार्यहरु	१	०.५	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथाहरुको नियन्त्रणको लागि नीति तथा कार्यक्रमहरु तय भएको	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथाहरुको नियन्त्रणका कार्यक्रमहरु सम्बन्धी
८.२.४.	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit)	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
८.३.१.	महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाको घटनामा कमी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
८.३.२.	बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथा रोकथामका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रममा लगानी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
८.३.३.	महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/प्रमुख भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या	१	०	महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/प्रमुख भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या १०% भन्दा कम	महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/प्रमुख भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्यामा बृद्धि गर्ने
८.३.४.	आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका समुदाय (महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत) को सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी	१	०.५	आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका समुदाय (महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत)को सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी २% देखि १०% सम्म रहेको	आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका समुदाय (महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत)को सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानीमा बृद्धि गर्ने
९.	**वातावरण संरक्षण तथा विपद् ब्यबस्थापन**	**९**	**५**		
९.१.१.	विपद्व्यवस्थापन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
९.२.१.	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण (जल, भूमि, ध्वनी, वायु र खाद्य)	१	०.५	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रणका कार्यक्रम	उपयुक्त योजना तर्जुमा

				प्रभावकारी नभएको	
९.२.२.	वातावरणमैत्री पूर्वाधार	१	०	स्थानीय वातावरण ऐन, वातावरणमैत्री नीति तथा कार्यक्रम नभएको	वातावरण मैत्रि ऐन र नीनि निर्माण सम्बन्धमा
९.२.३.	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन	१	०	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन भएको तर सो अनुसार तर्जुमा नभएको	कार्यक्रम तर्जुमा
९.३.१.	वातावरणीय क्षेत्र प्रवर्द्धनमा बजेट विनियोजन	१	०.५	वातावरणीय प्रवर्द्धन (बाल उद्यान, खुला, हरियाली क्षेत्र विस्तार) मा समानिकरण अनुदानको १-३% बजेट विनियोजन गरेको	वातावरणीय प्रवर्द्धन (बाल उद्यान, खुला, हरियाली क्षेत्र विस्तार) मा समानिकरण अनुदानको बजेट बृद्धि गर्ने
९.३.२.	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता	१	०	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता नरहेको	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता गर्ने
९.३.३.	स्थानीय विपद्व्यवस्थापन कोषमा बजेट विनियोजन र खर्च (वार्षिक रुपमा)	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
९.३.४.	टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
९.३.५.	एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण जस्ता आकस्मिक सेवाहरुको उपलब्धता	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१०.	**सहकार्य र समन्वय**	६	५		
१०.१.१	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सहकार्य र समन्वय	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१०.१.२	अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजस्व संकलन आदी)	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१०.२.१	दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहको सरोकारको विषयमा बन्ने समितिहरुको गठन र संचालन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१०.३.१	अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजीकरण	१	०	संघ, प्रदेश र स्थानीय बिचको अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजीकरण बारे कुनै जानकारी नरहेको	साझा सरोकारका विषयहरु मा सहकार्य र समन्वय ज्ञान र सीप सम्बन्धीका कार्यक्रमहरु
१०.३.२	अन्तर स्थानीय तह साझेदारी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
१०.३.३	जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय	१	१	अन्तराल नदेखिएको	–
	जम्मा	१००	७६.२५		

उपरोक्त तालिका बमोजिम कमजोर कार्यसम्पादन देखिएको बिषय क्षेत्रगत सुचकहरुमा राखिएका क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुलाई क्षमता विकास योजनामा समाबेश गरिएको छ ।

५.५ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसुचि-८)र कार्यसम्पादन अवस्थाको संक्षिप्त विश्लेषण

यस राप्ती नगरपालिकामा संविधान प्रदत्त स्थानीय सरकारका एकल अधिकारहरुको कार्यान्वयनको संक्षिप्त अबस्था देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका :-१३, राप्ती नगरपालिकामा संविधान प्रदत्त एकल अधिकारहरुको कार्यान्वयनको संक्षिप्त अबस्था

क्र.स.	नगरपालिकाको अधिकारका क्षेत्रहरु	अधिकारको उपयोग भए/नभएको	जनशक्ति भए/नभएको	आवश्यक कानून बनेको/नबनेको
१.	नगर प्रहरी	नभएको	नभएको	नबनेको
२.	सहकारी संस्था	आंशिक भएको	नभएको	बनेको
३.	एफ.एम. संचालन	नभएको	नभएको	बनेको
४.	स्थानीय कर, सेवा शुल्क, दस्तुर	भएको	भएको	बनेको
५.	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन	भएको	भएको	बनेको
६.	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख व्यवस्थापन	भएको	भएको	नबनेको
७.	स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना	भएको	नभएको	नबनेको
८.	आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा	भएको	भएको	बनेको
९.	आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ	भएको	भएको	बनेको
१०.	स्थानीय बजार व्यवस्थापन	भएको	भएको	बनेको
११.	वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता	आंशिक	नभएको	नबनेको
१२.	स्थानीय सडक, ग्रामिण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ	भएको	भएको	बनेको
१३.	गाउँ सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन	नभएको	नभएको	नबनेको
१४.	जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण	नभएको	नभएको	नबनेको
१५.	कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु, स्वास्थ्य, सहकारी	भएको	भएको	बनेको
१६.	ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन	भएको	भएको	बनेको
१७.	बेरोजगारको तथ्यांक संकलन	आंशिक रुपमा भएको	भएको	नबनेको
१८.	कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण	आंशिक रुपमा भएको	भएको	नबनेको
१९.	खानेपानी, साना जलविद्युत् आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा	आंशिक रुपमा भएको	नभएको	नबनेको
२०.	विपद् व्यवस्थापन	नभएको	नभएको	बनेको
२१.	जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण	नभएको	नभएको	नबनेको
२२.	भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास	नभएको	नभएको	नभएको

उपरोक्त तालिकाको विवरणलाई हेर्दा खासगरि नगर प्रहरी, एफ.एम. संचालन, मेलमिलाप र मध्यस्थताको ब्यवस्थापन, जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण, विपद् ब्यवस्थापन, जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण, भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास, साना जलविद्युत् आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा जस्ता बिषयहरुमा कार्य प्रारभ नभएको र ति क्षेत्रहरुबाट लाभ लिन पनि नसकेको देखिन्छ । वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता, बेरोजगारको तथ्यांक संकलन, कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रणका क्षेत्रहरुमा आंशिक कार्यहरु भएको र केहि लाभ समेत प्राप्त भएको अबस्था देखिन्छ ।

परिच्छेद : ६ क्षमता विकास योजनाका प्राथमिकताहरु

क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनको उद्देश्य मानव संशाधन, संस्थागत तथा विधि/प्रणालीगत क्षमताको अभिबृद्धि गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्त र प्रभावकारी बनाउनु हो । यसरी क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा कुन क्षेत्रमा विद्यामान क्षमताको अन्तराल बढी छ त्यस विषयलाई प्राथमिकता दिई क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्न सकियो भने यसको कार्यान्वयन मार्फत लक्ष्यमा पुग्न सहज हुने गर्दछ । तसर्थ यस राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा नगरपालिकामा भएको कार्यशाला गोष्ठी, पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुसँग भएको छलफल, समूगत छलफल, सरोकारवालाहरुसँगको छलफल, विगतका वर्षहरुमा भएको क्षमता विकास सम्बन्धी गतिविधिहरुको विश्लेषण तथा सन्दर्भ सामग्रीहरुको अध्ययन तथा विश्लेषणबाट जनप्रतिनिधि, समिति/उपसमिति, शाखा र कर्मचारीहरुको लागि देहायबमोजिम प्राथमिकताका विषयहरु तय गरिएको छ ।

६.१ जनप्रतिनिधी स्तर

भर्खरै मात्र सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनवाट निर्वाचित भई जनप्रतिनिधीहरुले धमाधम आफ्नो जिम्मेवारी सम्हालीरहेको बखतमा उनीहरुको क्षमता विकासको सन्दर्भ आफैमा ओजपुर्ण रहन्छ । स्थानीय तहको सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्धनलाई केन्द्रमा राखेर यस राप्ती नगरपालिकाका जनप्रतिनिधीहरुको कार्यसम्पादनमा सुधारको लागि आबश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमको प्राथमिकता देहाय बमोजिम तय गरिएको छ ।

तालिका नं.-१४, जनप्रतिनिधिको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु
१	तालिम तथा सीप अभिवृद्धि
२	अवलोकन, अध्ययन भ्रमण, सिकाई तथा अनुभब आदानप्रदान
३	सुचना तथा संचार प्रविधीमैत्री कार्य स्थाल र कार्य क्षमता
४	आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण र कार्यान्वियन
५	जनप्रतिनिधिहरुको काम, कर्तब्य र अधिकार सम्बन्धी स्पष्टता र कायर्दक्षता अभिबृद्धि
६	सहभागितात्मक योजना तर्जुमा (अर्थपुर्ण जनसहभागिता, पहिचान, प्राथमिकिकरण, श्रोत ब्यबस्थापन) अबधारणा, ज्ञान र सीप विकास
७	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी अबधारणा, ज्ञान र सीप विकास
८	सेवाप्रबाह, सुशासन, नेतृत्व विकास लगायत ब्यबस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी अभिमुखीकरण/प्रशिक्षणका कार्यक्रम
९	योजनाको कार्यान्वयनमा गुणस्तर परिक्षण विधि र आबश्यक ज्ञान सीपको विकास
१०	संचार, समन्वय, साझेदारिता विकासको अधारणा ज्ञान र सीप अभिबृद्धि
११	संयोजन, सहजीकरण र समझदारी निर्माण (Negotiation) अबधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण/तालीम
१२	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीप अभिबृद्धि कार्यक्रम
१३	कानून निर्माण सम्बन्धी बिस्तृत ज्ञान
१४	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI) सम्बन्धी अभिमुखीकरण
१५	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) सम्बन्धी अभिमुखीकरण
१६	दिगो विकास लक्ष स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण

६.२ समिति तथा उप समिति

स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा व्यवस्था भए वमोजिमका विभिन्न विषयगत समितिहरुको गठन र परिचालनबाटै नगरपालिकाको समग्र सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित र पभावकारी वनाउन सकिने भएकाले यस नगरपालिकामा पनि ऐनमा व्यवस्था भए वमोजिमका समिति उपसमिती गठन, र परिचालन भईरहेको पाईयो । उपर्युक्त समितिहरुको थप गतिशीलताका लागि आवश्यक पर्ने ऐन, नियमावली, कार्यविधी तथा निर्देशिकाहरु निर्माण र कार्यान्वयनमा ल्याउन आबश्यक छ । यसर्थ यस राप्ती नगरपालिकामा क्रियाशिल समिति तथा उप समितिहरुको कार्यसम्पादनमा सुधारको लागि आबश्यक क्षमता विकासका बिषय क्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकता देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१५, समिति तथा उपसमितिको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु
१	तालिम तथा सीप अभिवृद्धि
२	अवलोकन, अध्ययन भ्रमण, सिकाई तथा अनुभब आदानप्रदान
३	सुचना तथा संचार प्रविधीमैत्री कार्य स्थाल र कार्य क्षमता
४	आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण र कार्यान्वयन
५	न्यायिक समितिको काम, कर्तब्य र अधिकारमा स्पष्टता र कार्यसम्पान सीप र क्षमता अभिबृद्धि
६	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको अभिबृद्धि
७	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण प्रकृया सम्बन्धमा समितिको क्षमता अभिवृद्धि
८	योजनाको छनौट तथा तर्जुमा, बजेट तथा कार्यकमको प्राथमिकीकरण गर्ने, श्रोतको पहिचान र आँकलन गर्ने ज्ञान र सीप विकासका कार्यक्रमहरु
९	आन्तरिक आयको बार्षिक प्रक्षेपण बमोजिम आय बृद्धि गर्न सक्ने सीप र क्षमताको विकास
१०	कर, करको दायरा, प्रगतिशिल करको अबधारणा सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम

६.३ शाखा, उपशाखा तथा ईकाइ

यस राप्ती नगरपालिकाका शाखा तथा ईकाइ वाट प्रवाह हुने सेवालाई सहज र प्रभावकारी बनाउनको लागि आबश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमको प्राथमिकता क्रम देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१६, शाखा, उपशाखा र ईकाइको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु
१	बेरुजु फछ्र्यौट सम्बन्धी उत्प्रेरणा, अभिमुखीकरण र कार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयन
२	आवधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचना निर्माण र कार्यान्वयन सीप विकास
३	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण सम्बन्धी अभिमुखीकरण
४	आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी अबधारणा र सीप विकास
५	सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी अबधाराणामा स्पष्टता र सचेतना अभिबृद्धि
६	सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीतिको तयारी र कार्यान्वयनको तत्परता
७	गैरसरकारी संस्थासँग साझेदारी तथा सहकार्य सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण
८	बालमैत्रि स्थानीय सरकार निर्माणको लागि नीति निर्माण र कार्यान्वयन
९	अतिरिक्त शैक्षिक कियाकलापको संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यकम

१०	तालिम बीउ बिजन, मलखाद तथा औषधी सम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा
११	आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शन तर्जुमा र कार्यान्वयन

६.४ कर्मचारी स्तर

जनताको सवै भन्दा नजिकको सरकार स्थानीय तह भएका कारण उनीहरुको जन्म देखि मृत्यु सम्मका व्यक्तिगत घटना, आधारभूत शिक्षा देखि प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी, सडक यातायात सम्म, खाद्य सुरक्षा देखि फोहर मैला व्यवस्थापन सम्म, सामान्य सीफारिश देखी झैझगडा मेलमिलाप सम्मका सवै सेवाहरुमा छिटो छरितो, पारदर्शीता र प्रभावकारीता खोजिरहेका हुन्छन । यि सवै खाले सेवा प्रवाहका लागि कार्यरत कर्मचारीहरुको क्षमता विकास आवश्यक हुन्छ । यसर्थ यस राप्ती नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विषयगत क्षेत्र र ब्यक्तिगत आबश्यकताको आधारमा प्रभावकारी कार्यसम्पादनका लागि विकास गर्नुपर्ने, क्षमता विकासका कार्यक्रमको प्राथमिकता क्रम देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१७, कर्मचारीको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका बिषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु
१	अभिमुखीकरण, कार्यशाला, तालिम तथा प्रशिक्षण
२	अवलोकन, अययन, भ्रमण तथा अनभब अदानप्रदान
३	कार्यस्थलको भौतिक सुविधा ब्यबस्थापन तथा बिस्तार
४	सुचना, संचार तथा अन्य उपलब्ध नबीनतम प्रविधिहरुको आबश्यक ब्यबस्थापन र विस्तार (प्रबन्ध, जडान, अभिमुखीकरण, तालिम तथा प्रशिक्षण)
५	ऐन, कानून, नीती, कार्यविधि र आचार संहिता निर्माण र पालना
६	सम्बन्ध विकास, समन्वय र सहकार्यको अबधारणा र संयन्त्रको निमर्माण र कार्यान्वयन
७	कार्यसम्पादन पद्धतिको विकास र कार्यसम्पादन करार संझौता पद्धतिको विकास र कार्यान्वयन
८	नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन मूल्यांकन पद्धतिको विकास, प्रशंसा, उत्प्रेरणा, पुरस्कार तथा दण्डको ब्यबस्था
९	अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी पद्धति र ज्ञान र सीप विकास
१०	आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको विकास कार्यान्यिन
११	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण र कार्यान्वयन
१२	विद्यालयमा नेतृत्व विकास, सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालनमा सीप अभिबृद्धि
१३	पंजिकरण ब्यवस्थापन (अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता समेत)
१४	लाइब्रेरी स्थापना र ब्यवस्थापन (ई लाइब्रेरी समेत)
१५	जिन्सी तथा सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन
१६	प्रशंसनीय खोज तथा सकारात्मक सोंच अबधारणा र ज्ञान हासिल
१७	सामुदायिक मेलमिलाप तथा द्वन्द्ध व्यवस्थापन
१८	प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीप विकास
१९	कृषि कर्ममा बीउ बिजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा र कार्यान्वयन

परिच्छेद : ७ त्रिवर्षीय क्षमता विकास योजना (लक्ष्य, नतिजा र श्रोत)

७.१ राप्ती नगरपालिकाको क्षमता विकास नीति

राप्ती नगरपालिका, चितवन

त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना (०७९।०८०-०८१।०८२)

यस राप्ती नगरपालिकाले यहाँ कार्यरत जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुको क्षमता विकासको लागि देहाय बमोजिमका नीति अबलम्बन गर्नेछ ।

* क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन, प्रतिबेदन र बार्षिक अद्यावधिक कार्यको लागि नगरपालिकामा एक क्षमता विकास समन्वय समिति गठन र परिचालन गरिनेछ ।
* क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन गर्दा प्रदेश सुशासन केन्द्र, PLGSP, प्रदेश र सङ्घीय सरकारहरूसँग समन्वय गरी दोहोरोपना नहुने गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
* क्षमता विकासका योजना कार्यान्वयनका लागि यस नगरपालिकाले प्रत्येक वर्ष वार्षिक बजेटको निश्चित अंश विनियोजन गर्नेछ ।
* क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दा संघीय मन्त्रालय, प्रदेश सरकार तथा अन्य विकास साझेदारहरूसँगको श्रोत साझेदारी र सहकार्यमा संचालन गरिनेछ ।
* क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा लक्षित सहभागिहरुको अपेक्षित सहभागिताको सुनिश्चित गरि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाईनेछ ।
* क्षमता विकासका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा महिला, दलित, मधेशी, आदिवासी, जनजाति, सीमान्तकृत लगायत पछाडि परेका वर्ग र समुदायलाई समेत लक्ष्यित गरी लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको मूलप्रवाहीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने खालका क्रियाकलापहरूलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
* संस्थागत तथा विधि/प्रणालीगत क्षमता विकासको क्रममा नवीनतम अवधारणा, प्रबिधि तथा सूचना प्रविधिहरूको उपयोगलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
* विकास प्रशासन तथा सेवा प्रवाहमा आएका नवीनतम अवधारणा, सोच, प्रविधि, नयाँ नीति नियम जस्ता क्षविषयहरुमा आबश्यक क्षमता विकास गर्न, संघीय मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, आयोग, विभाग तथा अन्य विशिष्ट प्रकृतिका क्षमता विकासका क्षेत्रमा क्रियाशील संघ संस्था र निकायबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूमा नगरपालिकाबाट सहभागिता जनाईनेछ ।
* क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन गर्दा प्रशेश सुशासन केन्द्र, PLGSP, प्रदेश र सिघींय सरकारसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
* क्षमता विकास कार्यक्रमहरुको गुणस्तरको शुनिश्चितता तथा संस्थागत दिगो पनाका लागि अनुगमन संयन्त्रको स्थापना गरि नियमित रुपमा अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

७.२ जनप्रतिनिधिहरुका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

तालिका नं.-२०, जनप्रतिनिधिहरुको लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

क.स.	क्षमता विकासका कृयाकलापहरु	ईकाई/ परिमाण	लक्षित सहभागी	योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)			प्रस्तावित बार्षिक वजेट रु. (०००)				लागत व्यहोर्ने निकाय		कार्यान्वयन प्राथमिकता
				०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा	आन्तरिक	बाह्य	
१.	जनप्रतिनिधिहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम ।	१ वटा	नगरपालिका प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष र वडा सदस्यहरु	१	०	०	२६०	०	०	२६०	२६०	०	प्रथम (P1)
२.	सहभागितात्मक योजना तर्जुमा (अर्थपुर्ण जनसहभागिता, पहिचान, प्राथमिकिकरण, श्रोत व्यबस्थापन) तालिम ।	१ वटा		१	०	०	२६०	०	०	२६०	२६०	०	प्रथम (P1)
३.	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी ज्ञान र सीप विकास तालिम कार्यक्रम ।	१ वटा		१	०	०	१९०	०	०	१९०	१९०	०	प्रथम (P1)
४.	सेवाप्रबाह, सुशासन, नेतृत्व विकास लगायत व्यबस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी अभिमुखीकरण/प्रशिक्षण ।	१ वटा		१	०	०	२६०	०	०	२६०	०	२६०	प्रथम (P1)
५.	योजनाको कार्यान्वयनमा गुणस्तर परिक्षण विधि र सीप विकास सम्बन्धी आधारभूत तालिम ।	१ वटा		०	१	०	०	२६०	०	२६०	२६०	०	द्वितिय (P2)
६.	संचार र समन्वय ज्ञान र सीप विकास तालिम ।	१ वटा		०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्वितिय(P2)
७.	संयोजन, सहजीकरण र समझदारी निर्माण (Negotiation) अवधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण/तालिम ।	१ वटा		०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्वितिय (P2)
८.	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीप अभिवृद्धि कार्यक्रम ।	१ वटा		०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्वितिय (P2)
९.	कानून निर्माण सम्बन्धी बिस्तृत ज्ञान ।	१ वटा		०	०	१	०	०	१९०	१९०	१९०	०	त्रितिय(P3)
१०.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा		०	०	१	०	०	११५	११५	०	११५	द्वितिय (P2)
११.	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा		०	०	१	०	०	११५	११५	०	११५	त्रितिय (P3)
१२.	दिगो विकास लक्ष स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा		०	०	१	०	०	११५	११५	०	११५	त्रितिय (P3)
१३.	जनप्रतिनिधिहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी	१ वटा		०	०	१	०	०	२६०	२६०	२६०	०	त्रितिय (P3)

	पुनर्ताजगि अभिमुखीकरण/तालिम ।												
१४.	संघ, प्रदेश र अन्तर स्थानीय तहबीच समन्वय सहकार्य र साझेदारिका लागि रणनैतिक कार्ययोजना तर्जुमा	१ वटा		१	०	०	३००	०	०	३००	१५०	१५०	प्रथम (P1)
१५.	अध्ययन भ्रमण (स्वदेश भित्र)	१ वटा	न्यायिक समित	०	१	०	०	३५०	०	३५०	३५०	०	द्वितिय (P2)
जम्मा		१५		**५**	**५**	**५**	१२७०	११८०	७९५	**३२४५**	२४९०	७५५	**५/६/४**

७.३ कर्मचारीहरुका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

तालिका नं.-२१, कर्मचारीहरुको लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

क.स.	**क्षमता विकासका कृयाकलापहरु**	**ईकाई/ परिमाण**	**लक्षित सहभागी**	**योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)**			**प्रस्तावित बार्षिक वजेट रु. (०००)**				**लागत व्यहोर्ने निकाय**		**कार्यान्वयन प्राथमिकता**
				०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	**जम्मा**	**आन्तरिक**	**बाह्य**	
१.	सेवा प्रबेश र सेवाकालिन तालिम ।	२ वटा	तालिम नपाएका कर्मचारी	१	०	१	१३५	०	१३५	२७०	०	२७०	प्रथम (P1)
२.	सूचना तथा संचार प्रविधि र सफ्टवयर (SuTRA, CoPPoMIS)संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम ।	२ वटा	सम्बन्धीत कर्मचारी	१	१	०	९०	९०	०	१८०	१८०	०	प्रथम (P1)
३.	नतिजामुखी अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी ज्ञान र सीप विकास तालिम ।	१ वटा	प्रमुख पसाशकीय अधिकृत र शाखा प्रमुखहरु	१	०	०	९०	०	०	९०	९०	०	प्रथम (P1)
४.	कार्यसम्पादन पद्धतिको विकास, कार्यसम्पादन करार र नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन मूल्यांकन सम्बन्धी तालिम ।	१ वटा		१	०	०	९०	०	०	९०	९०	०	प्रथम (P1)
५.	आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम ।	१ वटा		१	०	०	११५	०	०	११५	११५	०	प्रथम (P1)
६.	आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	१ वटा		१	०	०	११५	०	०	११५	११५	०	प्रथम (P1)
७.	लेखापरीक्षण, बेरुजु फछ्र्यौट तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण	१ वटा		०	०	१	०	०	११५	११५	०	११५	त्रितिय (P3)
८.	प्रशंसनीय खोज तथा सकारात्मक सोंच अबधारणा र ज्ञान हासिल ।	१ वटा		०	०	१	०	०	११५	११५	०	११५	त्रितिय (P3)
९.	सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी आधारभूत्त तालिम ।	१ वटा	प्रशासन, आर्थिक र सामाजिक विकास शाखा	०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्वितिय (P2)
१०.	पारदर्शीता, जबाफदेहिता र उत्तरदायित्व (सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा		०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्वितिय (P2)

११.	सार्वजनिक स्वास्थ्य प्रसाशन र सेवा व्यवस्थापन (सार्वजनिक स्वास्थ्यका नवीनतम् आयामहरु) सम्बन्धी तालिम	२ वटा	स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुखहरु	१	१	०	१९०	१९०	०	३८०	२००	१८०	द्वितिय (P2)
१२.	किशोर किशोरी शिक्षा र जीबन उपयोगी सीप विकास तालिम ।	१ वटा	सामाजिक विकास शाखा र शिक्षक	०	१	०	०	२६०	०	२६०	२६०	०	द्वितिय (P2)
१३.	गुणस्तरीय शिक्षाको अवधारणा र भूमिका विषयक प्रशिक्षण ।	१ वटा	प्र.अ. र शिक्षक	०	१	०	०	२६०	०	२६०	२६०	०	द्वितिय (P2)
१४.	विद्यालयमा लेतृत्व सीप, शैक्षिक प्रसाशन र अभिलेख व्यबस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	१ वटा	विद्यालय कर्मचारी र प्र.अ.	०	१	०	०	२६०	०	२६०	२६०	०	द्वितिय (P2)
१५.	प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीपमुलक तालिम ।	१ वटा	कृषि, पशु र वडा सचिब	०	१	०	०	१९०	०	१९०	०	१९०	द्वितिय (P2)
१६.	तालिम बीउ बिजन, मलखाद तथा औषधी सम्बन्धी नियमन कार्यविधि तर्जुमा ।	१ वटा		०	१	०	०	९०	०	९०	९०	०	द्वितिय (P2)
१७.	पंजिकरण व्यवस्थापन (अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता समेत)	१ वटा	सामाजिक विकास शाखा र वडा सचिब	०	०	१	०	०	११५	११५	११५	०	त्रितिय (P3)
१८.	लाइब्रेरी स्थापना र व्यवस्थापन (ई लाइब्रेरी समेत)	१ वटा	शिक्षा शाखा, विद्यालय कर्मचारी र प्र.अ.	०	०	१	०	०	५००	५००	२५०	२५०	त्रितिय (P3)
१९.	जिन्सी तथा सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी सीप विकास	१ वटा	प्रशासन, आर्थिक र जिन्सि शाखा	०	०	१	०	०	४५	४५	४५	०	त्रितिय (P3)
२०.	सामुदायिक मेलमिलाप संचालन तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन तालिम	१ वटा	वडा सचिब, मेलमिलाप कर्ता र न्यायिक सहजकर्ता	०	०	१	०	०	११५	११५	११५	०	त्रितिय (P3)
२१.	कृषिका नयां प्रविधीहरु सहित माटो परिक्षण र ल्याव संचालन वारे पुनर्ताजगी तालिम	१ वटा	कृषि सेवा	०	०	१	०	०	४५	४५	०	४५	त्रितिय (P3)
२२.	पशु पालनमा नयाँ प्रयोग र प्रविधि तथा प्रयोगशाला संचालन सर्मन्धि तालिम	१ वटा	पशु सेवा	०	०	१	०	०	४५	४५	०	४५	त्रितिय (P3)
२३.	कार्यालय संचालन, व्यवस्थापन तथा अभिलेख व्यवस्थापन तालिम	१ वटा	आर्थिक योजना र जिन्सिका सहायक कर्मचारीरु	०	०	१	०	०	९०	९०	९०	०	त्रितिय (P3)
२४.	प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरुका लागि सर्भे, डिजाइन, लगत ईष्टिमेट एवं संरचनात्मक विश्लेषण तालिम	१ वटा	पुर्वाधार विकास शाखा	०	०	१	०	०	१९०	१९०	१९०	०	त्रितिय (P3)
२५.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण (GESI) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा	वडा सचिब सहित सबै कर्मचारीहरु	०	०	१	०	०	२६०	२६०	६०	२००	त्रितिय (P3)

२६.	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा		०	०	१	०	०	२६०	२६०	६०	२००	त्रितिय (P3)
२७.	सहभागितामूलक योजना तर्जुमा, योजनाको प्राथमिकिकरण र योजना बैंक सम्बन्धी तालिम	१ वटा	वडा सचिब र शखा प्रमुखहरु	०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्बितिय (P2)
२८.	पंजिकरण ब्यबस्थापनका चुनौति र यसका नबीनतम आयामहरु सम्बन्धी तालिम	१ वटा	वडा सचिब र पंजिकरणका कर्मचारीहरु	०	१	०	०	१९०	०	१९०	१९०	०	द्बितिय (P2)
२९.	अध्ययन भ्रमण (स्वदेश भित्र)	३ पटक	शखा प्रमुखहरु वडा सचिबहरु	१	१	१	५००	५००	५००	१५००	१५००	०	त्रितिय (P3)
जम्मा		**३४**		**८**	**१२**	**१४**	**१३२५**	**२६००**	**२५३०**	**६४५५**	**४८४५**	**१६१०**	**८/१४/१२**

७.४ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८)को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

तालिका नं.-२२, संविधान प्रदत्त अधिकारको कार्यान्वयनको लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका कृयाकलापहरु	ईकाई/ परिमाण	लक्षित सहभागी	योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)			प्रस्तावित बार्षिक वजेट रु. (000)				लागत व्यहोर्ने निकाय		कार्यान्वयन प्राथमिकता
				०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा	आन्तरिक	बाह्य	
१.	सहकारी संस्थाको ब्यबस्थापन, परिचालन, अनुगमन तथा नियमनका लागि ज्ञान र सीप विकास तालिम ।	१ वटा	कार्यपालिका,प्र.पअधिकृत र सहकारी हेर्ने कर्मचारी	१	०	०	१९०	०	०	१९०	५०	१४०	प्रथम (P1)
२.	न्यायिक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारक्षेत्र सम्बन्धी अभिमुखीकरण	१ वटा	न्यायिक समिति, सहजकर्ता, मेलमिलाप कर्ता	१	०	०	१९०	०	०	१९०	५०	१४०	प्रथम (P1)
३.	संयोजन, सहजीकरण र समझदारी निर्माण (Negotiation) अबधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण/तालिम	१ वटा	वडा समितिका पदाधिकारीहरु	१	०	०	२६०	०	०	२६०	६०	२००	प्रथम (P1)
३०.	स्थानीय सेवा व्यबस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्तको तर्जुमा र कार्यान्वयन ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	१	०	०	२६०	०	०	२६०	६०	२००	प्रथम (P1)
४.	दीगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरण सम्बन्धी नीति,कार्ययोजना र प्रतिवेदन सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	१ वटा	जनप्रतिनिधि र शाखा प्रमुखहरु	१	०	०	२६०	०	०	२६०	६०	२००	प्रथम (P1)
५.	संघ, प्रदेश र अन्तर स्थानीय तहबीच समन्वय सहकार्य र साझेदारिका लागि रणनैतिक कार्ययोजना तर्जुमा ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	१००	०	१००	१००	०	द्बितिय (P2)
६.	कृर्षि र पशुको ब्यबसायीक उत्पादन र बजारीकरण सम्बन्धीका कार्यविधि र कार्यक्रमहरु ।	१ पटक	कार्यपालिका र कृषि,पशु सेवाका कर्मचारी	१	०	०	२६०	०	०	२६०	१६०	१००	प्रथम (P1)

३१.	वातावरण संरक्षण र जैबिक विविधता सम्बन्धीका नीति तथा कार्यहरु ।	१ पटक	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	११५	११५	१५	१००	त्रितिय (P3)
३२.	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिंचाइ सुविधाको विकासको लागि आबश्यक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	९०	०	९०	९०	०	द्वितिय (P2)
७.	स्थानीय अदालत, मेलमिलाप र मध्यस्थता सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा	न्यायि समिति र मेलमिलाप कर्ताहरु	०	१	०	०	४५	०	४५	४५	०	द्वितिय (P2)
८.	विपद् व्यवस्थापन तथा राहत उद्दारका लागि आबश्यक तयारी र कार्यविधि निर्माण	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	३५०	०	३५०	२५०	१००	द्वितिय (P2)
९.	जलबायू परिबर्तनका असर र वातावरण प्रबर्धन अभिमुखीकरण ।	१ वटा	जनप्रतिनिधि र शाखा प्रमुखहरु	०	१	०	०	११५	०	११५	११५	०	द्वितिय (P2)
३३.	जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	४५	४५	४५	०	त्रितिय (P3)
१०.	बालउद्धार गृह, जेष्ठ नागरिक आश्रम तथा सामुदायिक केन्द्र ब्यवस्थापन नीति र कार्यक्रम ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	५००	०	५००	२५०	२५०	द्वितिय (P2)
११.	बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उद्यमशिलताको उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	४५	४५	४५	०	त्रितिय (P3)
१२.	भाषा, संस्कृति र ललित कलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	९०	९०	०	९०	त्रितिय (P3)
१३.	फोहरमैला ब्यबस्थापन र वातावरण प्रबर्धनका लागि आबश्यक कार्यविधि र कार्यक्रम ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	४५	४५	४५	०	त्रितिय (P3)
३४.	अन्तर स्थानीय तह, प्रदेश, संघ संस्था र सहकारीसँग साझेदारी तथा सहकार्य सम्बन्धी अबधारणा र कार्यविधि निर्माण	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	१९०	०	१९०	९०	१००	द्वितिय (P2)
१४.	अध्ययन भ्रमण (स्वदेश भित्र)	३ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	१	१	१	५००	५००	५००	१५००	१५००	०	द्वितिय (P2)
जम्मा		**२१**		**७**	**८**	**६**	**१९२०**	**१८९०**	**८४०**	**४६५०**	**३०३०**	**१६२०**	**६/१०/५**

उपरोक्त बमोजिमका क्षमता विकासका कृयाकलापहरुको बजेट प्रस्ताब गर्दा स्थानीय स्तरमा संचालन हुने कार्यक्रममा अधिकतम ४० जना सहभागिता रहने र तालिम लागत आधार (अनुसूचि, १) बमोजिम ३ दिन समय अबधिको तालिमको लागि रु. २,६०,०००२ दिन समय अबधिको लालिमको लागि रु. १,९०,००० र १ दिन समय अबधिको तालिमको लागि रु. १,१५,०००।तय गरिएको ५ । लक्षित केहि ब्यक्ति वा सानो समुहको लागि रु. ढण,ण्ण्ण। र द्धछ,ण्ण्ण। तय गरिएको ५ ।

क्षमता विकास योजनाको सारांश विवरण

तालिका नं.-२३, क्षमता विकास योजनाको सारांश विवरण

क्र.स.	क्षमता विकासका लक्षित सहभागिहरु	ईकाई/ परिमाण	योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)			प्रस्तावित बार्षिक वजेट रु. (०००)				लागत व्यहोर्ने निकाय		कार्यान्वयन प्राथमिकता
			०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा	आन्तरिक	बाह्य	
१.	जनप्रतिनिधि	१५	५	५	५	१२७०	११८०	७९५	३२४५	२४९०	७५५	५/६/४
२.	कर्मचारीहरु	३४	८	१२	१४	१३२५	२६००	२५३०	६४५५	४८४५	१६१०	८/१४/१२
३.	संविधान प्रदत्त अधिकार	२१	७	८	६	१९२०	१८९०	८४०	४६५०	३०३०	१६२०	६/१०/५
जम्मा		**७०**	**२०**	**२५**	**२५**	४५१५	५६७०	४१६५	**१४३५०**	१०३६५	३९५०	१९/३०/२१

तालिका नं.-२३.१, क्षमता विकास योजनाको सारांश विवरण

विषयगत क्षत्रको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			प्राथमिकताका आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		
मानब संसाधन विकास	संस्थागत विकास	विधि/प्रणाली विकास	प्रथम (P1)	द्वित्तिय (P2)	त्रितिय (P3)
४२	११	१७	१९	३०	२१

लक्षित सहभागिको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			कार्यान्वयन बर्ष (आ.ब.) का आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		
जनप्रतिनिधि	कर्मचारी	संविधान प्रदत्त एकल अधिकार	०८९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२
१५	३४	२१	२०	२५	२५

कार्यान्वयन बर्षका आधारमा बजेटको विवरण				बजेट ब्यहोर्ने निकाय	
०८९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	**जम्मा रु.**	नगरपालिका	बाह्य
४५१५	५६७०	४११६	**१४३५०**	१०३६५	३९५०

उपरोक्त बमोजिम क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्दा अनुमानित बजेट रु. १,४३,५०,०००। अक्षरुपी एक करोड त्रिचालीस लाख पचास हजार लाग्ने देखिन्छ । जसमा नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोतबाट रु.१,०३,६५,०००। अक्षरुपी एक करोड तीन लाख पैसिट्ठ हजार र बाह्य सहयोगि निकायबाट रु. ३९,५०,०००। अक्षरुपी उनान्चालीस लाख पचास हजार जुटाउन आबश्यक छ । तसर्थ, नगरपालिकाले बाह्य श्रोत जुटाउनका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, प्रशेश सुशासन केन्द्र, PLGSP, लगायत बिभिन्न विकास साझेदारहरुको स्रोत, साधन र जनशक्ति समेत प्रयोग गरी पहिलो प्राथमिकतामा रहेका क्रियाकलापहरुलाई आ.ब.२०७९को प्रथम चौमासिक देखि नै कार्यान्वयनमा ल्याउन आबश्यक पहल गर्नु पर्दछ ।

परिच्छेद : ८ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी

८.१ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन जिम्मेवारी तालिका

कुनै पनि योजना निर्माण जति महत्वपुर्ण छ । त्यो भन्दा धेरै गुणा बढि महत्व यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन प्रकृयाले राख्दछ । नगरपालिकामा निर्मित क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनको एक जिम्मेवार संयन्त्र बन्नु आबश्यक हुन्छ । तसर्थ यस नगरपालिकामा योजना प्रक्रियाको नेतृत्व तथा क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको लागि गाउँ/नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शनको बुंदा नं. ६ मा व्यवस्था भए बमोजिम एक क्षमता विकास समन्वय समिति गठन गरिनेछ । सो समिति नगरपालिकाको क्षमता विकाससँग सम्बन्धीत सम्पूर्ण पक्षहरूको समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गरि देहाय बमोजिम गठन हुनेछ ।

१. कार्यपालिकाको कुनै एक सदस्य – संयोजक
२. मानव संशाधन विकास वा कर्मचारी प्रशासन शाखा प्रमुख – सदस्य-सचिव
३. पुर्वाधार विकास तथा वातावरण शाखा प्रमुख – सदस्य
४. सामजिक विकास शाखा प्रमुख – सदस्य
५. कृर्षि, पशु र स्वास्थ्य शाखा प्रमुख मध्येबाट – सदस्य

५ सदस्यीय समितिमा कमीतमा २ जना महिलाको प्रतिनिधित्व हुनुपर्नेछ ।

क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी मुख्यरुपमा यसै समितिको हुनेछ । समितिको मुख्य कार्य जिम्मेवारी बुंदागत रुपमा निम्न बमोजिम हुनेछ ।

≈ संस्थागत तथा मानव संशाधन क्षमता विकास योजना तर्जुमामा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।

≈ क्षमता विकास सम्बन्धी नीति तथा रणनीतिहरू तर्जुमा गरी कार्यपालिका मार्फत् सभाबाट पारित
गराउने र कार्यान्वयनका लागि बजेटको सुनिश्चितता गर्ने ।

≈ क्षमता विकास योजनालाई वार्षिक रुपमा अध्यावधिक गर्ने गराउने ।

≈ **क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गराउने ।**

≈ नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने ।

≈ समितिले सूचकमा आधारित भई क्षमता विकास कार्यक्रमको अनुगमन गरि प्रतिबेदन पेश गर्ने ।

≈ कार्यक्रमको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा कार्यक्रमको अनुगमन र समीक्षा गर्ने ।

≈ क्षमता विकास सम्बन्धमा अन्य सहयोगी तथा साझेदार निकायहरूबीच समन्वय गर्ने ।

≈ क्षमता विकास सम्बन्धी अध्ययन, अन्वेषण गर्ने गराउने ।

≈ क्षमता विकास सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनको जिम्मेवारीलाई देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.-२२, क्षमता विकासका योजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी ।

कार्यान्वयन चरण	योजना कार्यान्वयन गतिविधि	मूल जिम्मेवारी
चरण १: योजना स्वीकृती र बजेटको सुनिश्चितता		
१.१	क्षमता विकास योजना कार्यपालिका मार्फत नगर सभाबाट पारित गराउने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
१.२	योजना कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतको बजेट विनियोजनको सुनिश्चितता गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
१.३	बाह्य सहयोगि निकायको खोजी, स्रोत पहिचान र सुनिश्चित गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
चरण २: सहयोगी संस्था तथा स्रोत व्यक्तिको पहिचन, लागत र क्षमता विकास कार्य संचालन संभौता		
२.१	क्षमता विकास सम्बन्धमा विभिन्न सहयोगी निकायहरूसंग समन्वय गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रशासन शाखा प्रमुख
२.२	क्षमता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि आबश्यक स्रोत व्यक्ति वा संस्थाको पहिचान गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रसाशन प्रमुख
२.३	क्षमता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि बिस्तृत लागत, आबश्यक बन्दबस्तिको ब्यबस्था (Logistic arrengement)सहभागिहरुको एकिन र सुचना प्रवाह गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रसाशन प्रमुख
२.४	क्षमता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि पहिचान गरिएको स्रोत व्यक्ति वा संस्थासंग बिस्तृत कार्य सर्त सहित कार्य संभौता गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
चरण ३: क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन		
३.१	आबश्यक मानव संसाधन ब्यवस्थापनको लागि नीति नियम र दरबन्दि मातहतमा रहेर भर्ना प्रकृया पुरा गर्ने ।	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
३.२	संस्थागत संरचना भित्रको तथा समुदाय स्तरको मानव संसाधनको क्षमता विकासको हकमा अवश्यक स्थान तथा सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने ।	प्रमुख प्रसाशकीय अधिकृत
३.३	क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन भइरहदा ब्यबस्थापन र सहजिकरणमा सहयोग गर्ने ।	प्रसाशन प्रमुख ।
३.४	संस्थागत संरचनामा सुधारका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	प्रसाशन प्रमुख ।
चरण ४: अनुगमन, अध्ययन तथा अध्यावधिक		
४.१	क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र समीक्षा गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति
४.२	क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको बार्षिक प्रगतिको समीक्षाको आधारमा आबश्यक परिमार्जन सहित आगामी बार्षिक योजनामा क्षमता विकासका कार्यक्रम तयार र पेश गर्न सहयोग गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति
४.३	क्षमता विकास बाट आएको परिवर्तन तथा सेवा प्रवाह र सुसाशनमा आएको सुधार बारे अध्ययन र अभिलेख ब्यबस्थापन गर्ने गराउँने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति

परिच्छेद : ९ अनुगमन तथा मुल्यांकन

९.१ क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकन संयन्त्र

योजनाको कार्यान्वयन भईरहदा त्यसको उद्धेश्यगत प्रभावकारीता, विधि र प्रकृयाको सान्दर्भिकता, श्रोत साधनको उपयोग लगायतको एकिन गरि कार्यक्रमको गुणस्तर कामय गर्न अनुगमनको महत्वपुर्ण भूमिका रहन्छ । तसर्थ यो क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारीताको लागि देहाय बमोजिमको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

तालिका नं.-२३, क्षमता विकासका योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र

अनुगमन र मूल्यांकनको समय अबधि	जिम्मेवार निकाय	अनुगमनको क्षेत्र
नियमित	क्षमता विकास समन्वय समिति तथा अनुगमन समिति	प्रगतिको अवस्था मापन र गुणस्तर अनुगमन
बार्षिक	क्षमता विकास समन्वय समिति, अनुगमन समिति, कार्यपालिका	वार्षिक रूपमा उपलब्धि मापन वार्षिक योजनालाई पृष्ठपोषण
अन्तिम मूल्यांकन	तेस्रो पक्षद्वारा ३ वर्षपछि	उपलब्धि, नतिजा तथा प्रभाव मूल्याङ्कन

नगरपालिका भन्दा बाह्य निकायको सहयोगमा संचालन हुने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुको अनुगमन उक्त सहयोगि निकायका प्रतिनिधि तथा प्रदेश वा संघीय सरकारका प्रतिनिधिहरुबाट समेत हुनेछ ।

९.२ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन वाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफल (विषय क्षेत्र अनुसार)

क्षमता विकास योजनाको बार्षिक मूल्याङ्कनबाट क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुले योजना अवधिमा हासिल गर्नु पर्ने उपलब्धिहरूको अवस्था स्पष्ट रूपमा देखाउदछ । यस योजनाको कार्यान्वयन पश्चात बिषय क्षेत्र अनुसार बार्षिक रुपमा देहाय बमोजिमका प्रतिफलहरु प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

तालिका नं.-२४, क्षमता विकासका योजना कार्यान्वयनबाट प्राप्त हुने बार्षिक प्रतिफलहरु

आर्थिक बर्ष	बिषय क्षेत्र	अपेक्षित बार्षिक प्रतिफल
पहिलो बर्ष (०७९।०८०)	~ मानब संसाधन विकास	~ सबै कर्मचारीहरुले सेवा प्रवेश र सेवाकालिन तालिम पाएका हुनेछन । ~ सबै पदाधिकारीहरु स्थानीय तहको काम कर्तव्य र अधिकार वारे स्पष्ट भई कार्य सम्पादनमा प्रभावकारी आएको हुनेछ ।
	~ संस्थागत विकास	~ नगरपालिकाको पुर्वाधार थप सेवाग्राही मैत्रि (सहायता कक्ष, स्तनपान कक्षको ब्यबस्था) भएको हुनेछ ।
	~ विधि/प्रणालीको विकास	~ सक्षम स्थानीय सरकारको लागि आबश्यक कानून मध्य थप १० वटा कानूनहरु तयार भई कार्यान्वयनमा गएका हुनेछन् ।
	~ नगरपालिकाको समग्र क्षमता विकास	~ आ.ब.(०७९।०८०) मा योजना अनुरुप २० वटा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी तवरमा संचालन भएका हुनेछन् । ~ स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमूल्यांकनमा यो नगरपालिकाले ८५ अंक प्राप्त गरेको हुनेछ । *(आधार बर्ष ०७७।०७८ मा कुल प्राप्त अंक - ७६।२५)* ~ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) का २२ वटा बिषय क्षत्रहरु मध्य कमीतमा १२ वटा बिषय क्षत्रमा आबश्यक कार्य सम्पादन भएको हुनेछ ।
दोश्रो बर्ष	~ मानब संसाधन विकास	~ जनप्रतिनीधिहरुको नेतृत्व क्षमता र कार्यदक्षता वृद्धि भएको हुनेछ । ~ नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा तथा सुविधामा पहुँच कम रहेका महिला, दलित, लैगिंक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपांगता भएका ब्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका एवं विपन्न वर्गको सहभागिता र पहुँचमा आधार वर्षको तुलनामा वृद्धि भएको हुनेछ ।

(०८०।०८१)	~ संस्थागत विकास	~ नगरपालिकाको पुर्वाधार थप सेवाग्राही मैत्रि (सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, डिजिटल नागरिक बडापत्र र आबश्यक प्रविधिहरुको ब्यबस्था) भएको हुनेछ ।
	~ विधि/प्रणालीको विकास	~ आबधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनामा आधारित बार्षिक योजना र कार्यक्रमहरु तयार भई कार्यान्वयन भएका हुनेछन् ।
	~ नगरपालिकाको समग्र क्षमता विकास	~ आ.ब.(०८०।०८१) मा योजना अनुरुप २५ वटा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी तवरमा संचालन भएका हुनेछन् । ~ स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमूल्यांकनमा यो नगरपालिकाले ९० अंक प्राप्त गरेको हुनेछ । *(आधार बर्ष ०७७।०७८ मा कुल प्राप्त अंक - ७६।२५)* ~ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) का २२ वटा बिषय क्षत्रहरु मध्य कमीतमा १५ वटा बिषय क्षत्रमा आबश्यक कार्य सम्पादन भएको हुनेछ ।
तेश्रो बर्ष (०८१।०८२)	~ मानब संसाधन विकास	~ कर्मचारी र जनप्रतिनिधी विच सम्बन्ध, सहकार्य र समन्वयमा वृद्धि भई सेवा प्रवाह चुस्तता, पारदर्शिता र सुशासन प्रबर्धन भएको हुनेछ । ~ नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा र सुविधा सम्वन्धिको गुनासोमा गुणात्मक एवं परिमाणात्मक रुपमा कमी आएको हुनेछ ।
	~ संस्थागत विकास	~ पशु र कृर्षि सेवा केन्द्र श्रोत साधन, प्रविधि र दक्ष जनशक्ती सहितको गुणस्तरीय सेवा दिन सक्ने भएका हुनेछन् ।
	~ विधि/प्रणालीको विकास	~ आबश्यक प्रविधिहरुको उपलब्धता, जडान र प्रयोगबाट नगरपालिकाका बिषयगत सेवा प्रणालीहरु स्थापित र सुदृढ भई सेवा प्रवाहको परिमाण र गुणस्तरमा बृद्धि हुनेछ ।
	~ नगरपालिकाको समग्र क्षमता विकास	~ आ.ब.(०८१।०८२) मा योजना अनुरुप २५ वटा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी तवरमा संचालन भएका हुनेछन् । ~ स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमूल्यांकनमा यो नगरपालिकाले ९५ अंक प्राप्त गरेको हुनेछ । *(आधार बर्ष ०७७।०७८ मा कुल प्राप्त अंक - ७६।२५)* ~ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) का २२ वटा बिषय क्षत्रहरु मध्य कम्तिमा १८ वटा बिषय क्षत्रमा आबश्यक कार्य सम्पादन भएको हुनेछ ।

सन्दर्भ सामग्रीहरु

नेपालको संविधान २०७२ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ।

स्थानीय तहको क्षमता विकास दिग्दर्शन, २०७६ ।

नपालको पन्ध्रौ राष्ट्रिय योजना ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, काठमाडौं ।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ ।

राप्ती नगरपालिकाको गुरु योजना, २०७६ ।

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाडौं ।

राप्ती नगरपालिकाको आ.ब. ०७६।०७७ र ०७७।०७८ को संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकनको सुचकगत नतिजा र पुष्ट्याईका आधारहरु ।

राप्ती नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७६।०७७ ।

राप्ती नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७७।०७८ ।

राप्ती नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७८।०७९ ।

राप्ती नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बजेट तथा कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति समिक्षा ।

राप्ती नगरपालिका कार्यालयको आ.व. २०७७।०७८ को आयव्ययको विवरण ।

राप्ती नगरपालिकाको कर्मचारी दरबन्दि तेरिज ।

राप्ती नगरपालिका ऐन कानुनहरुको सूचि, ०७४ देखि ०७८ सम्म ।

राप्ती नगरपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, ०७७।०७८ ।

राप्ती नगरपालिकाको स्थलगत भ्रमण छलफल तथा कार्याशालको टिपोट, २०७९ ।

परिच्छेद : १० अनुसुचिहरु

अनुसुचि – १

Three days training program at local level

Sn	Service/activities	Rate	qty	Total	Remarks
1	Trainer Fee	15,000	6	90,000	2*3*15000
2	DSA for trainer	1,600	2.5	4,000	For 2 person
3	Transportation for trainer	1,000	4	4,000	Two way 2 person
4	Tea / Snacks for ptps	300	120	36,000	40*300*3
5	DSA for participants	700	120	84,000	40*700*3
6	Transportation for ppts	1,000	40	40,000	Per person Rs.500 for Two way
7	Training materials	3,500	1	3,500	
8	Stationery	200	40	8,000	
9	Miscelleneous	5,000	1	5,000	
	Total			**274,500**	

Two days training program at local level

Sn	Service/activities	Rate	qty	Total	Remarks
1	Trainer Fee	15,000	4	60,000	2*2*15000
2	DSA for trainer	1,600	2.5	4,000	For 2 person
3	Transportation for trainer	1,000	4	4,000	Two way 2 person
4	Tea / Snacks for ptps	300	80	24,000	40*300*2
5	DSA for participants	700	80	56,000	40*700*2
6	Transportation for ppts	1,000	40	40,000	Per person Rs.500 for Two way
7	Training materials	3,000	1	3,000	
8	Stationery	200	40	8,000	
9	Miscelleneous	5,000	1	5,000	
	Total			**204,000**	

One days training program at local level

Sn	Service/activities	Rate	qty	Total	Remarks
1	Trainer Fee	15,000	2	30,000	2*1*15000
2	DSA for trainer	1,600	2.5	4,000	For 2 person
3	Transportation for trainer	1,000	4	4,000	Two way 2 person
4	Tea / Snacks for ptps	300	40	12,000	40*300*1
5	DSA for participants	700	40	28,000	40*700*1
6	Transportation for ppts	1,000	40	40,000	Per person Rs.500 for Two way
7	Training materials	2,500	1	2,500	
8	Stationery	200	40	8,000	
9	Miscelleneous	5,000	1	5,000	
	Total			**133,500**	

अनुसुचि – २

क्षमता विकास योजना निर्माणको छलफल कार्याशालामा सहभागीहरुको विवरण ।

DATE: १०।०१।२०७९

आज मिति: २०७९ साल वैशाख १० गतेका दिन यस राप्ती नगरपालिका, चितवनमा प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमती प्रदेशको आर्थिक सहयोग तथा RIMC-EcoCode-Nepal, GES (JV) को प्राविधिक सहयोग र सहजीकरणमा निर्माण हुने राप्ती नगरपालिकाको ३ वर्षे क्षमता विकास योजना को लागि आयोजित छलफल/अन्तरक्रिया कार्यक्रममा देहायका महानुभावहरुको सहभागिता रह्यो।

क्र.सं.	नाम थर	पद	हस्ताक्षर
१.	प्रभा बराल	नगर प्रमुख	
२.	इमान सिं लामा	नगर उपप्रमुख	
३.	गंगा बहादुर भुजेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
४.	दिपक थिङ	प्रशासकीय अधिकृत	
५.	साधना देवी शर्मा	"	
६.	मुक्ति पाडेल	"	
७.	सुरज भट्टराई	इन्जिनियर	
८.	रामहरी रिजाल	पि.प्र.हे.व.अधिकृत	
९.	[illegible] अधिकारी	[illegible] निर्देशक	
१०.	देवश्री खड्का	[illegible]	
११.	लक्ष्मी लामिछाने	प्रा.स	
१२	सृजना प्रजा	राप्ती न.पा. ना.प्रा.स्वा शाखा	
१३	कृष्ण रेग्मी	हे.अ. भण्डारा अस्पताल	
१४	तुलसी अधिकारी	[illegible] निर्देशक राप्ती न.पा. [illegible]	
१५.	रक्षा अप्रेती	रा.न.पा कृषि शाखा, अधिकृत	
१६.	रमेश चौधरी	रा.न.पा. प्रशासन	
१७	राजेन्द्र मैनाली	प्रशासकीय अधिकृत	
१८	अञ्जमाया दुरा	म.वा.अ. ज्येष्ठ नागरिक [illegible]	
१९	प्रतिमा खवाली	एम.आइ.एस फिल्ड सहायक	
२०	सबिन लामा	पारु रोटरी भारत	
२१	बुद्धिराज धमला	वडा अध्यक्ष राप्ती - ८	
२२.	राजकुमार अप्रेती	वडा अध्यक्ष राप्ति - २	
२३	चित्रबहादुर बलोटे	[illegible]	
२४	डा. रविन कुमार आचार्य	टोली नेता	

अनुसुचि – ३

क्षमता विकास योजना निर्माणको क्रममा लिइका तस्विरहरु ।

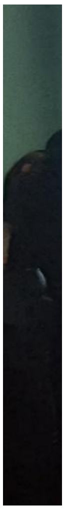

*****समाप्त*****